

9 березня ім. К. Рубілкової
Літературно-мистецьке свято
з нагоди 201-ї річниці
з дня народження
Тараса Шевченка
"І лине над землею
святве пророге слово
Кобзаря".
Початок о 15:00 год.
Оргкомітет

10 березня Глоуза Геройів
Євромайдану
Мітинг-реквієм з нагоди 154-ї річниці
з дня смерті Великого Кобзаря
та літературні читання
"Єдиної душі словом
Кобзаря".
Початок о 15:30 год.
Оргкомітет

**ГІДНІСТЬ, ВОЛЯ
І ПЕРЕМОГА!**

Кіборг, позивний "Сапер"
33 роки

**МОБІЛІЗУЙСЯ -
ЗАХИСТИ НАЙДОРОЖЧЕ:**
044 223 23 61,
www.mil.gov.ua

СИЛЬНА АРМІЯ
СИЛЬНИЙ ТИ

Б'ємо на сполох

Дилема: більше платити чи пішки ходити

Прийшла весна, природа оновлюється, оздоровлення прагне й людина. Надзвичайної популярності у світі набув зараз такий вид спорту, як ходьба. Доведеться при звичаюватися до неї і жителям нашого краю. Для молодших у пригоді стане спортивна хода, а старші, напевно, в скорому часі освоють новомодну скандинавську, з палицями тобто. А все тому, що ще на минулому тижні чортківські перевізники анонсували, а з 2 березня втілили у життя задум скорочення маршрутної мережі приміських маршрутів. Зокрема це зробило ТОВ «АТП 16142». Керувала діями перевізників зовсім не турбота про покращення здоров'я населення, а питання суто матеріальні. Справа в тому, що внаслідок підвищення вартості паливно-мастильних матеріалів, запасних частин, автомобільних шин, ремонтних робіт автотранспортні підприємства – на межі зупинки.

Бити на сполох, привертати увагу влади й громадськості до проблеми, що, як снігова лавина, з кожним днем набирала обертів, автоперевізники почали ще з середини січня. Тоді вони направили звернення першому заступнику голови Тернопільської ОДА Іванові Крисаку з проханням переглянути тарифи на приміські маршрути у бік підвищення. Проте, як розказує начальник відділу інфраструктури Чортківської РДА Лідія Борова, хоча дане питання щодо підвищення тарифів на проїзд і є, власне, в компетенції облдержадміністрації, та обласне керівництво вирішило за краще, щоб проблему вивчили й вирішили на місцях, тобто в Чортківському районі. «Тоді ми запросили на зустріч громадських активістів, громадські об'єднання краю, сільських, селищного голів як представників сільських та селищних громад, керівників відповідних дотичних служб, приватних перевізників, в. о. начальника ТОВ «АТП 16142» й провели за участі першого заступника голови РДА Валерія Запхляка та заступника голови райради Любомира Хруставки громадське слухання. Як наслідок – ухвала більшістю голосів збільшення розмірів

тарифів на 20 відсотків. Рішення громади ми направили керівництву області, бо ж останнє слово в цьому питанні – за ними, – розповідає пані Борова. – Щоправда, ні у січні, ні протягом лютого Тернопільська ОДА не розробила відповідного проекту розпорядження, згідно з яким дозволено підвищувати ціну за проїзд. Ситуація патова зараз по всій Тернопільщині. Адже у тарифах, котрі є зараз, закладено ціни на газ – 7 грн. 98 коп. та дизельне паливо – 12 грн. 99 коп. Внаслідок неодноразових звернень наших автоперевізників та їхніх колег з усієї області проводиться круглий стіл, а 27 лютого ця проблема обговорюється під час селекторної наради, яку провів віце-прем'єр-міністр України Геннадій Зубко. Того ж числа – 27 лютого – з'являється довгоочікуваний документ – розпорядження голови ОДА. Процедура вимагає обговорення його у місячний термін і тільки після цього – втілення у дію. А перевізники, збентежені чи не щоденним підняттям цін на паливо, оголосили про скорочення маршрутної мережі приміських маршрутів вже з 2 березня».

(Закінчення на 4-й стор.)

Написано серцем

Володимиру Івасюку

(До дня народження поета)

Твої кати навек прокляті.
Скількох їх терпить
ще земля?
Пісні чарівні, кращі в світі –
Живе у них душа твоя.
Любив і знав свій край
чудовий
І так піснями прославляв,
Що навіть, хто не був
в Карпатах,
Послухав – в гори завітав.
Кому прийшлося
не до вподоби,
Що твій талант таке вчинив? –
Весь СРСР разом
з піснями
Співочу нашу мову вчив!
Чому цей світ
такий жорстокий:
Споконвіків, завжди і знов
Синам найкращим
України –
Життям платити за любов?

Леонід КОЛУБАЄВ

ВАШ ЗІР

ЦЕНТР СУЧАСНОЇ ОФТАЛЬМОЛОГІЇ

**ЕФЕКТИВНЕ ЛІКУВАННЯ ЗОРУ
ДОСТУПНЕ* ДЛЯ КОЖНОЇ РОДИНИ!**

- ЛІКАРЯМИ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ
- ЗА СУЧАСНИМИ СВІТОВИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

*ЗНИЖКИ для ПЕНСІОНЕРІВ на лікування КАТАРАКТИ 20%

ОБСТЕЖЕННЯ: (муз. школа) 10 грн.

14 БЕРЕЗНЯ - м. ЧОРТКІВ

*УВАГА! СПЕЦІАЛЬНА ЦІНА на обстеження для ПЕНСІОНЕРІВ 10 грн.

(066) 085 21 41
запис за т. в ЧОРТКОВІ 3 35 89

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

Чортківський державний медичний коледж

Ліцензія Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України АД № 034921 від 5.06.2012 р.

**запрошує випускників
9-х і 11-х класів та їх батьків
НА ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ**

14 березня (субота) ц. р. об 11-й год.

У ПРОГРАМІ:

- ознайомлення з Правилами вступу до коледжу;
- ознайомлення з навчальними кабінетами та лабораторіями;
- зустріч з викладацьким та студентським колективом коледжу;
- можливість перевірити свої знання з предметів, що виносяться на вступні випробування, у коледжому центрі комп'ютерного тестування.

Чекаємо на вас за адресою:

48500, вул. Гоголя, 7, м. Чортків (центр міста)

Довідки за тел.: (03552) 2-02-95, 2-02-36, www.chdmc.org.ua

Розпорядження голови районної ради

Про скликання тридцять сьомої сесії
Чортківської районної ради VI скликання

1. Відповідно до п. 9 ст. 46, ч. 1 п. 6 ст. 55 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» скликати тридцять сьому сесію Чортківської районної ради VI скликання 20 березня 2015 року о 10-й год. в залі засідань районної ради.

2. На розгляд сесії районної ради винести питання:
  - 2.1. Звіт про виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку району за 2014 рік.
  - 2.2. Про програму соціально-економічного та культурного розвитку району на 2015 рік.
  - 2.3. Про внесення змін до районного бюджету на 2015 рік.
  - 2.4. Про роботу закладів культури Чортківського району.
  - 2.5. Інші питання поточної роботи ради.
3. На сесію районної ради запросити депутатів обласної ради від району, заступників голови районної державної адміністрації, керівників управлінь та відділів райдержадміністрації, міського, селищного та сільських голів, керівників підприємств, установ та організацій (за списком), керівників політичних партій та громадських організацій, представників засобів масової інформації.
4 березня 2015 р. № 15

Заступник голови
районної ради

Л.ХРУСТАВКА

У райдержадміністрації

На щотижневій нараді у райдержадміністрації, яка відбулася у перший робочий день календарної весни, 2 березня, під головуванням першого заступника голови РДА В.Запужляка, за участю заступника голови районної ради Л.Хруставки, заступника голови РДА І.Вівата, керівників управлінь і відділів РДА та інших служб району, насамперед йшла мова про стан підготовки сільськогосподарських підприємств Чортківщини до весняно-польових робіт, з якого доповідав начальник управління агропромислового розвитку РДА І.Заболотний. З його слів, завдяки сприятливим погоднім умовам ще у середині січня аграрії вийшли в поле на підживлення озимих. Загалом під озимим клином зайнято 15,1 тис. га площ, у тому числі 11,5 тис. га під озиму пшеницю (109 відсотків до минулого року). 3,3 тис. га посіяно в районі озимого ріпаку, що на 17 відсотків більше попереднього року. 70 відсотків посівів вийшло із зимівлі в доброму стані, 20 – у задовільному, близько 5-ти доведеться пересівати. Уже підживлено 8,6 тис. га озимий пшениці і 2,7 тис. га ріпаку. Кондиційним насінням господарства району забезпечені повністю, на 80 відсотків – мінеральними добривами, 70-75 – паливом. Ця весна, зазначив головний аграрій району, буде характерна тим, що тільки пригріє сонце, техніка вийде в поле на посівну кампанію, щоб зберегти вологу в ґрунті. Планується посіяти 25,9 тис. га яркого клину.

З наступного питання – про стабільність забезпечення пасажирських перевезень в Чортківському районі – інформувала присутніх начальник відділу розвитку інфраструктури РДА Л.Борова (про це детальніше читайте у нашій публікації на 1-й, 4-й стор.). Щотижнево на нараді заслуховується і хід проведення мобілізації в районі, про що доповідав начальник відділу взаємодії з правоохоронними органами, оборонної, мобілізаційної та режимно-секретної роботи апарату РДА Д.Боднарешек. Підбиваючи підсумки розгляду цього питання, головуєчий В.Запужляк наголосив, що сьогодні у відпустку приходять чимало військових із зони АТО, тож чиновники мають бути особливо уважними до даної категорії громадян.

Також на нараді ряд проблемних питань було піднято начальником райфінуправління Г.Ізвековою, головним лікарем райлікарні Р.Чортківським, заступником голови районної ради Л.Хруставою, заступником голови РДА І.Віватом. Ряд протокольних доручень дано першим заступником голови РДА В.Запужляком.

Газета Чортківського району

ГОЛОС НАРОДУ

індекс 61366

«Голос народу» – тижнева газета, виходить з 1939 року; реєстраційне свідоцтво ТР № 355 від 31.05.2004 р.; день виходу – п'ятниця, наклад – 2550 примірників. Адреса редакції: м. Чортків, вул. Зелена, 3. Ел. пошта: golnar@ukr.net. Електронна версія «Голосу народу» на веб-сайті районної ради: www.chortkivrr.te.ua.

Тел. кореспондентів – 2-15-42, 2-36-85; бухгалтера – 2-16-06.

Редактор Любомир ГАБРУСЬКИЙ, тел. 2-12-43.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори публікацій. Передрук матеріалів газети без письмової згоди редакції заборонено! Номер набрано і зверстано у комп'ютерному комплексі редакції газети. Віддруковано в друкарні ТзОВ «Буковинський видавничий дім», м. Чернівці, вул. Василя Лесина, 31. Тел. (0372) 54-45-46.

Відповідальна за випуск Анна БЛАЖЕНКО

Із засідання колегії райдержадміністрації

Настане мир, зростатиме й економіка

На минулому тижні, 26 лютого, відбулося чергове засідання колегії райдержадміністрації, на якому головуєчий – перший заступник голови РДА В.Запужляк одразу запропонував дещо відійти від плану її роботи, враховуючи побажання прибулого на дане зібрання народного депутата України О.Барни виступити перед присутніми.

Передусім народний обранець повідав про перелік можливих питань, які погоджуватимуться на засіданнях парламентських фракцій для розгляду на сесії Верховної Ради. Серед них розглядатимуться законопроекти, що стосуватимуться змін у пенсійному законодавстві, спрямовані на розвантаження соціально-економічної ситуації в Україні. Можливо, це не викличе особливого ентузіазму у працюючих пенсіонерів, однак потрібно дбати про молодь, яка, закінчивши вузи, сьогодні здебільшого залишається без роботи.

Особливо О.Барна наголосив на проведенні роз'яснювальної роботи серед населення щодо чергової хвилі мобілізації. У нас, зазначив він, фактично не було армії, однак останні події на сході демонструють, що намітився певний прогрес, українські воїни за короткий термін навчилися ефективно воювати. Весь світ переконався у тому, хто такий Путін, він не зупиниться і буде йти далі, щоб перекроїти політичну карту світу, і після Мінських домовленостей Україна вправі вимагати від світової спільноти допомоги. Але нам потрібно, переконаний депутат, подолати й іншого ворога – внутрішнього – корупцію. Естонія, де він нещодавно побував, 15 років боролася із цим злом, але ми не маємо стільки часу.

Член колегії РДА, директор агропідприємства «Ягільниця-В» В.Вислоцький зауважив парламентарію, що нас, галичан, не варто зайвий раз агітувати. Аграрії Чортківщини, можливо, як ніхто інший, постійно допомагають фінансово учасникам АТО, їхнім сім'ям, особливо не афішуючи, однак просив допомогти у ситуації, коли керівники сільгоспідприємств району готові за свій коштом відремонтувати військову техніку для її відправки на схід, а командир військової частини, що перебуває у Дубно, день у день все «рішає питання». На його думку, військовослужбовець має бути найбільше зацікавлений у цьому.

Інший авторитетний аграрій, член колегії В.Градовий перед представником найвищої законодавчої гілки влади заявив, що, аби народ повірив у щирість намірів владних мужів, керівництво держави мало б само продемонструвати приклад, відправивши в зону АТО своїх синів, а не на відпочинок на заоканських курортах. Викликає у нього обурення й фінансово-економічна політика держави. Що сьогодні робиться з гривнею? Диспаритет цін жахливий. Тонна молока коштує 4800 грн., картоплі – 1500 грн., а дизпаливо нині сягнуло 30 тис. грн. за тону.

Взагалі нардепу довелося «тримати удар» за всю верхівку державної влади. Зокрема член колегії М.Горбаль звернула увагу на те, що на плечі роботодавців сьогодні внаслідок внесених змін у законодавство перекинули виплату пільгових пенсій. Головний лікар райлікарні Р.Чортківський заклик народного обранця не допустити голосування за секвестр бюджету щодо медичної галузі, адже це вгробить початі реформи у медицині. Заступник голови райради

Л.Хруставка небезпідставно обурювався, чому досі в області не призначено голову облдержадміністрації, начальника обласної міліції, СБУ, немає голів РДА у 9 районах, в тому числі і нашому. Більше чотирьох місяців минуло після парламентських виборів, а досі тривають торги. Як це пояснювати людям?

О.Барна просив усі проблемні питання направити йому на електронну пошту і він їх обов'язково порушить перед відповідними органами влади, наголосивши при цьому, що нарешті він особисто, районна влада і люди дійшли до спільного знаменника: «Ви знизу, а ми зверху, і разом будемо «тиснути».

Власне, виступ народного депутата і висловлені йому пропозиції зайняли левову частку часу роботи колегії, дещо витіснивши на другий план розгляд питань порядку денного, хоча й вони були також не менш важливі для життєдіяльності району.

Так практично без обговорення було заслуговано інформацію начальника державної виконавчої служби районного управління юстиції І.Садовського про хід виконання судових рішень за 2014 рік. Рясніла цифрами і доповідь про виконання програми соціально-економічного і культурного розвитку району за минулий рік в. о. начальника управління економічного розвитку і торгівлі РДА О.Стахів. І хоча, зазначила виступаюча, валового сукупного продукту вироблено 117,7 відсотка, а загалом програма виконана на 111,5 відсотка порівняно з попереднім, 2013 роком, як справедливо зазначила член колегії М.Горбаль, інфляція на рівні 25 відсотків повністю знівельувала ці показники.

Доповідаюча також озвучила основні показники проекту програми соціально-економічного і культурного розвитку на 2015 рік, які також не викликали особливого оптимізму, адже валовий сукупний продукт, вироблений в основних сферах матеріального виробництва (в порівняльних цінах) в цілому по району відносно попереднього року склав 85 відсотків (1 198,1 тис. грн.). І цей спад пов'язаний через ряд негативних економічних факторів, які спричинені сучасною геополітичною ситуацією в Україні. Проте найголовніше сьогодні не це, а припинення військових дій на сході нашої держави. Лише тоді буде можна говорити і про якийсь економічний поступ.

Наостанок про рівень захворюваності на артеріальну гіпертензію серед населення Чортківського району доповідала завідувач відділу центральної амбулаторії загальної практики сімейної медицини М.Курилюк.

Із заслуханих питань було прийнято відповідні розпорядження голови райдержадміністрації.

Любомир ГАБРУСЬКИЙ

Мобілізація

Тільки об'єднавши зусилля,
можна вирішити мобілізаційні завдання

Минулого понеділка, 2 березня, у малій залі засідань районної ради відбулася чергова нарада щодо проведення на Чортківщині четвертої хвилі часткової мобілізації населення за участю першого заступника голови райдержадміністрації В.Запужляка, заступника голови районної ради Л.Хруставки, військового комісара Л.Підручного. Цього разу вона була ініційована сільськими головами, в яких накопичилося чимало проблемних питань, і не тільки щодо мобілізації.

Спершу слово мав військкомісар полковник Підручний, котрий повідав про хід мобілізації в районі. Він, зокрема, зазначив, що по нашому району і місту вже призвано більше 60 осіб. Найбільше у с. Біла – 9, Джурині – 4, Пастушому – 3. У той же час у двадцяти населених пунктах наразі не мобілізовано жодної людини. Узагалі ним було виокремлено Білу як надзвичайно патріотичне село, адже під час попередніх трьох хвиль мобілізації звідси було призвано до лав Збройних сил 22 осіб. Тримає першість Чортківщина в області по мобілізованих офіцерах.

Наголосив комісар і на ряді негативних моментів, які мають місце в нашому районі. Зокрема один з керівників агропромислових підприємств району проігнорував законну вимогу військового комісаріату щодо поставки транспортних засобів для потреб Збройних сил України, внаслідок чого прокуратурою порушено кримінальну справу. Також керівництво ряду промислових підприємств не допустило уповноважених працівників міліції і військомату на їхню територію для вручення повісток. Виявилось у нас і двоє «опікунів», які, з його слів, опікуються тими, що вже давно на кладовищі... Даними справами займаються правоохоронці. «Якщо будемо саботувати мобілізацію – нічого доброго з того не вийде», – підсумував свій виступ пан Підручний.

Присутній на нараді Білівський сільський голова В.Шматко, котрий, будучи бійцем 128-ї механізованої бригади, нещодавно повернувся з Дебальцевого у відпустку, поділився своїм баченням ситуації з труднощами, в яких проходить мобілізація. Головна проблема, на його думку, полягає у негативі, який летить суцільним потоком з екранів наших телеприймачів – кров, страх, сльози... На цьому війну не виграєш. Потрібно якнайбільше позитиву, щоб люди готові були морально до захисту своєї Вітчизни. І на жаль, не у нас, на Західній Україні, як він переконався, найбільші українські патріоти. А в таких, здавалося б, «неблагонадійних» зрусифікованих регіонах, як Дніпропетровськ, Запоріжжя, Миколаїв, Кривий Ріг...

Сільські голови наперебій ділилися наболілими щодо труднощів мобілізації, коли не відривають двері в домівок для вручення повісток, звучать на їхню адресу різного роду неприємні висловлювання тощо. Саме на сільські ради покладено оповіщення і забезпечення явки людей до військомату. Однак коли поруч людина в погонах – чи то з міліції, чи військомату – це, на їхню думку, дещо змінює ситуацію. Тільки спільно, не перекладаючи один на одного, можна вирішити мобілізаційні завдання, покладені державою, – переконані лідери територіальних громад.

Прозвучало на нараді і те, що, мовляв, не забезпечують бійців на передовій засобами індивідуального захисту, які доводиться хлопцям купувати за власний кошт чи коштом волонтерів. В.Шматко у відповідь на це зазначив, що із забезпеченням проблем на сьогодні немає, вдосталь і кевларових касок, і бронжилетів відповідного класу тощо. Інша справа, що, можливо, хтось на цьому спекулює. Була така думка, що необхідно впорядкувати виділення земельних ділянок учасникам АТО, передбачені законодавством. Адже уже є такі факти, коли будучи далеко від передової, дехто вже отримує по дві ділянки – у місті і селі, а іншому, приміром, нещодавно мобілізованому у лави ЗСУ (антитерористична операція хтозна ще скільки триватиме), вона може й не дістатися.

На зібранні сільські голови також порушили й ряд інших питань, не пов'язаних з мобілізацією, однак не менш важливих для селян. Так, Чорнокінецьковолянський сільський голова Р.Клапків просив на різних рівнях порушити проблему непомерно дешевої заготівельної ціни на молоко – 2,40 грн. за літр. Ціни на все пішли далеко вгору, а заготівельники тримають свою. Це ні до чого доброго не приведе – люди масово виріжуть худобу. Говорилося й про харчування учнів у школах, зміни у пенсійному законодавстві тощо.

Любомир ГАБРУСЬКИЙ

Україна в огні

Твої герої, Україно

Перемовка в лещатах війни

Він, наймолодший в районі та й чи не в області сільський голова, в числі перших палких патріотів-українців вийшов на Майдан восени 2013-го. А відтак, підставивши власне плече під хрест, що впав на долю України, подався добровольцем боронити суверенітет неьки в буремному Донбасі. Це такі, як Володимир Шматько, неодмінно першими приймають виклики долі та опиняються в найгарячіших точках сучасся.

Ще наприкінці січня якимось в телефонному режимі він розпочав, було, словесний «виклад» бойового епізоду підрозділу, в котрому служить, – щодо захоплення українськими військовими в «ранзі» трофея модернізованого танка Т-64 сепаратистів (а точніше – російських військ, як одразу й конкретизував мій співрозмовник). Однак на тій ноті й обірвався зв'язок. А потому настали події в Дебальцевому, що сколихнули чи й не увесь світ. Там, у тому пеклі, перебували й наші хлопці-земляки. І ось вони повернулися додому, в короткотермінову відпустку на 18 діб. І з командиром 3-го взводу 3-ї роти окремого батальйону 128-ї гірсько-піхотної бригади старшим лейтенантом Володимиром Шматьком ми бесідуємо вже у редакційних стінах.

– У ніч проти 22 січня – якраз під День Соборності України – почався масований артобстріл лівого флангу Дебальцевського плацдарму по лінії Троїцьке – Санжарівка – Логвіне, – розповідає гість. – Зранку він

тривав і почалася танкова атака. І наша рота першою вступила в бій. Вдалося з допомогою екіпажу нашого танка з позивним «Пастух» захопити той, ворожий. Потім ми успішно перегнали його на свій бік. Так само й БМП-1 (бойову машину піхоти) у них відбили. То були такі наші перші активні в бойовій фазі бої. Потім бої тривали щодня. Сепаратисти нашу лінію не прорвали – ми не дали, 3-я рота. Вони пішли вище, ближче до Дебальцевого. Страшні бої, з великими втратами, випали на долю 1-ї роти. Там семеро хлопців в один день загинуло: дванадцяттеро «трьохсотих» і семеро «двохсотих». Наші військовики гранатами танки закидали і зупинили їхній прорив. А потім почався рух з Вуглегірська. Росіяни мали завдання взяти Дебальцеве, тому й наступали на трьох фронтах: Вуглегірськ, Троїцьке, Санжарівка, звідти – Чорнухине і хотіли утворити «котел». У нас не було чим Дебальцеве втримати, не вистачало важкого озброєння, танків, артилерія не встигала працювати на всі напрямки. Одне слово, була дуже складна ситуація.

Старлей Шматько (до слова, своє чергове військове звання – призивався лейтенантом, отримав на фронті, 26 жовтня) оповідає, що гірсько-піхотний батальйон, в котрому служить, перебуває в зоні АТО від 3 вересня. Хлопці воювали в Попасній, тримали оборону під Лисичанськом, потому саме Дебальцеве, а так – лівий фланг плацдарму. Півроку батальйон без ротації. «У мене, – каже, – у взводі хлопці, що 25 липня як пішли з дому, так аж тепер, на 25 лютого поїхали у відпустку. Це сім місяців. У нас опорні пункти мінялися, ми копали собі нові блндажі. Нічого, звикли! Це не найважче. Як хочеш жити, то хату будувеш швидко!».

У голосі мого співбесідника з'являються виразні нотки гіркоти, коли він знову вдається до аналізу втрат і прорахунків. Склад 128-ї гірсько-піхотної бригади – близько 2,5 тисяч. «Втрати великі після цих боїв, – хилить чоло. – Багато наших хлопців там залишилося, багато вважаються зниклими безвісти. Але бригада достойно вистояла при тих можливостях техніки, яка була несправна. БМП наше не їздило або не стріляло, танків своїх не було – тільки посилення від 17-ї танкової бригади, кілька екіпажів танків, і цим росіяни користалися. Вони наступали тільки танками. А проти танків лише артилерія може боротися. По всій лінії фронту просто не вистачає важкого озброєння, навіть оборонятися нічим, не кажучи про якийсь там наступ...».

Зізнаюся щиро: спілкуватися зі Шматьком-військовим так само цікаво й пізнавально, як і зі Шматьком-чиновником чи громадським активістом. Тобто завжди. Бо він – людина надзвичайно активної життєвої позиції, оптиміст, життєлюб та патріот. Той, чий патріотизм «замішаний» не на показовості чи словесних гаслах, а життєвій правді. Тож і в текстурі цієї трохи більше півгодинної бесіди він зумів «обкратити» воєнну ситуацію в Україні з усіх сторін. У плані патріотики й самопожертви, відваги й духовності, економіки та моралі, жертвності і взаємовиручки. І ще, і ще. З гордістю мовив про патріотизм хлопців з різних регіонів України: танкістів з Кривого Рога, миколаївських десантників, вояків родом із Дніпропетровська й Запоріжжя, Черкас та Хмельницького («Це така вже маленька сім'я, яка буде в пам'яті назавжди»). А якою приємністю осявалося його лице при мові про «найрідніших земляків» (є на фронті й таке поняття!) – бойових побратимів: Василя Мохонька з Політців, Богдана Ганусяка з Чорткова, Володимира Капаця з Бичківців, звиняцьких хлопців, про котрих писала районка в попередньому номері. Окремий респект засвідчив волонтерам Чортківщини й поособно о. Володимир Заболотному, членству РО ГО «Громадський майдан» в представництві Степана Ласківського, Ві-

ктора Кульби...

– Екіпаж танка, з яким ми воювали обіруч і взяли той танк сепаратистів, – Костянтин, Олексій, Василь, усі з Кривого Рога, 23, 24 і 32 роки, – загинули, згоріли миттєвою смертю від пострілу ворожої протитанкової ракети, – голос п. Володимира гускне і осідає додолу. – Ми собі поставили за мету: якщо виб'ємо у держави компенсацію за той сепаратистський танк, то неодмінно поділимо її між сім'ями, батьками загиблих побратимів... Так, це втрати, але з війни ми маємо вийти сильнішими. Ми мусимо вийти сильнішими.

Йому дуже болить плачевний стан української армії, в котрому вона перебувала донедавна («і мобілізоване військо – воно не завжди є ефективне»). Він упевнений на всі сто, що Україні потрібна професійна армія. І неодмінно – реформи, бо «люди не вірять, що нова Україна будеється і стане краще жити». Що потрібна українізація всієї України, бо «єдиної України ніколи не було, наслідок цього – війна». «Путін захотів, щоб була громадянська війна. Та завдяки мудрим головам, Божій Ласці не вишло у нас громадянської війни, – аналізує зі знанням справи. – І тоді почали бойовиків постачати, і тому кордон нам не віддають».

Володимир Шматько як бойовий офіцер та громадянин переконаний: виграти війну можна тільки за однієї умови – закрити кордон, щоб не було постачання з Росії танків, зброї. Тільки коли буде сильна держава. А для цього українцям не можна ухилитися від мобілізації: «Якщо тобі Господь дав хрест зі зброєю захищати рідну землю, його треба нести достойно. Бо якщо ми говоритимемо, мовляв, ну й віддамо дві області чи то Крим, ну й що, то це буде велика неповага до тих, хто загинув в Іловайську, хто залишився в Дебальцевому – «200-ті» чи «300-ті» в полоні... Адже мир настане тільки тоді, коли буде перемога, коли кордон на сході буде українським і стосунки зі східним сусідом будуть дипломатичні, а не військові...».

Анна БЛАЖЕНКО
Фото Володимира ШЕРСТІЯ

На підмогу прикордонникам

Стартував другий етап четвертої хвилі мобілізації. Зважаючи на складну ситуацію, яка щоразу набирає непередбачуваних зловісних стрімких обертів із боку ворога, в Україні слід укріплювати прикордонні служби.

Тому ряди війська українського поповнюють прикордонники.

Так 1-2 березня в стрій української армії стали наші краєни – мешканці сіл Біла, Горішня Вигнанка, Нагірянк та міста Чорткова; до них приєдналися й двоє військовозобов'язаних зі Збаража. Хтось

із них проходитьиме бойовий вишкіл для комплектування танкової частини в смт Десна Чернігівської області, а хтось – в Мукачевому, після чого відбудеться розпридлення по прикордонних заставах.

На часі вкрай необхідні військові спеціалісти: танкісти, артилеристи, льотчики та кухарі.

Як зазначає військовий комісар Л.Підручний: «На теренах Чортківщини надзвичайно важко проходить четверта хвиля мобілізації. Тому що є такі сільські ради, котрі не подали жодної людини до числа мобілізованих. І «достукатися» до свідомості окремих українців просто неможливо. Проте слід виокремити найбільш патріотично налаштовані села – Біла, Нагірянк, Ягільниця, Пастуше (до речі, одне з найменших за чисельністю сіл нашого району), де громада не скаржиться ні на що, а з честю й гідністю виконується обов'язок справжнього українця – боронити рідну землю».

І ось знову на подвір'ї Чортківського райвійськкомату – наші вояки (до речі, знову ж таки завдяки волонтерам і представникам районного Штабу національного спротиву забезпечені необхідною

військовою амуніцією). Сум, стривоженість обійм, неприховані сльози розлуки і... пісня – пісня честі й гідності української, пісня, що підносить патріотичний дух нашого народу. «Ой у лузі червона калина похилилася...» підхоплював уже по-весняному ніжний вітер мелодійність славня січових стрільців, який розлуновався докількам дзвінкоголоссям юнаків і юнок – учнів Чортківського ВПУ. Адже проводжали вони того дня разом із усіма військовиками свого шанованого й улюбленого класного керівника; й почуття хвилин розставання невимовні. Лише – «Якнайшвидше повертайтеся додому живими й неушкодженими з перемогою»...

Нехай береже вас Господь, наші захисники!

Тетяна ЛЯКУШ
Фото Оresta ЛИЖЕЧКИ

Реорганізація

Мін'юст: грядуть зміни

Міністерство юстиції України розпочало масштабну оптимізацію своєї структури. Зокрема, рішенням Кабміну було ліквідовано Державну виконавчу та Державну реєстраційну служби, а працівників та керівників органів юстиції очікують процедура оцінки ефективності їх роботи та скорочення.

Позаминулого четверга, 26 лютого, згідно з графіком візних прийомів громадян на перший квартал цього року керівником Головного територіального управління юстиції в Тернопільській області Едуардом Кольцовим в приміщенні районного управління юстиції проведено прийом жителів Чортківщини з питань, віднесених до компетенції Управління юстиції.

З приводу роз'яснення щодо основних напрямів реформування системи органів юстиції цього ж дня відбулася й прес-конференція, в якій взяла участь і начальник районного управління юстиції Ірина Жигунова, представники усіх ЗМІ району.

Зміни в системі органів юстиції

До сьогодні Міністерство юстиції України складалося з трьох, так би мовити, автономних частин: державна виконавча, державна реєстраційна служби та власне управління юстиції. Згідно з розробленою експертами чітко поетапною структурою реформи органів юстиції Кабмін ухвалив рішення, яким ліквідовано Державні виконавчу та реєстраційну служби України та Державну службу України, а також прибрано дублюючі функції в системі юстиції. Внаслідок чого значно зменшено кількість співробітників як територіальних органів юстиції, так і працівників центрального апарату. Як було зазначено, нині головними проблемами відомства є відсутність належної мотивації у співробітників, висока забюрократизованість, побутова корупція на місцях, неефективна організаційна структура головних управлінь юстиції, а також надлишкова кількість управлінського апарату. Міністерство юстиції планує до кінця року завершити основний етап реформ й у галузі надання адмінпослуг. Реалізація запланованих змін забезпечить ліквідацію черг, побутової корупції та багатьох інших проблем, які існують у процесі реєстрації бізнесу та права на нерухомість. На сферу реєстрації прав чекає перехід на електронний документообіг, спрощення процедур, а функції прийому документів будуть делеговані місцевій владі, ЦНАПам і нотаріусам. Почала діяти відкрита система електронних торгів арештованого майна. До прикладу, раніш будь-яке арештоване виконавчою службою майно реалізовувалося через, так би мовити, тіньові структури, тепер цей «затінок» анульовано, доступ до даної системи відкритий для кожного.

Реорганізація обласних та районних управлінь юстиції

Значно розширено їх повноваження. Відтепер на головні територіальні управління юстиції покладено функції з організації примусового виконання рішень судів та інших органів, державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців, а також реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, друкованих ЗМІ.

Затверджено нову організаційно-штатну структуру управління. Додатково в Головному територіальному управлінні юстиції введено дві штатні одиниці: фахівець з питань запобігання та виявлення корупції, спеціаліст із внутрішнього аудиту. Оголошено конкурс на заміщення вакантних посад (в області – їх більше 40, в тому числі – й керівні). Розглядається питання щодо можливого об'єднання районних управлінь юстиції за територіальним принципом. Відтепер Чортківське районне іменуватиметься – міськрайонне управління юстиції, в якому начальником матиме двох заступників: із питань організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) і з питань державної реєстрації. Пріоритетним завданням на сьогодні є добір кваліфікованих, професійних і вмотивованих кадрів (це стосується не лише керівних посад). Переоцінка професійних якостей, яка проводиться за результатами відповідного тестування, буде здійснена найближчим часом усіх працівників органів юстиції області. Головними критеріями такої оцінки є прозорість й об'єктивність.

Протидія корупції

«Зі свого боку можу гарантувати, – акцентував Едуард Станіславович, – що конкурс на заміщення вакантних посад проводиться з цілком прозорою. Гарантую й те, що особи, до яких суспільство має претензії, які були помічені у фактах корупції, хабарництва, призначенні в нову структуру юстиції не потраплять». А відтак, наводячи приклади щодо виявлених фактів корупції, продовжив: «Як відомо, досить міцно вкоренилася системна корупція, а ще міцніше – побутова. Запевнюю: системній (в управлінні юстиції нашої області) – вже покладено край, а щодо побутової, мабуть, в першу чергу потрібно повертатися до свідомості кожного громадянина, кожного з нас...».

До слова, отримати довідкову інформацію чи повідомляти про факти корупції, вимагання хабарів або просто висловлювати своє невдоволення роботою органів юстиції області громадськість може за телефонами: 52-20-63, 52-22-92.

Тетяна ЛЯКУШ
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Б'ємо на сполох

Дилема: більше платити чи пішки ходити

(Закінчення. Поч. на 1-й стор.)

Треба сказати, на згаданій селекторній нараді було внесено пропозиції, підтримані всіма учасниками, щодо необхідності скорочення термінів вирішення питань, що стосуються підняття тарифів. Тому, можливо, підвищення очікуватимемо швидше, ніж за місяць. Цього прагнуть автоперевізники і, як з'ясували в телефонному опитуванні наші журналісти, повністю їх розуміють й підтримують споживачі їхніх послуг – пасажери. На наше запитання, як вони ставляться до підвищення тарифів на проїзд, ми отримали від респондентів такі відповіді.

Назарія Гузік, с. Базар:

– Ой, та най щось роблять, аби було легше, бо там, у верхах, мудрі люди. Зараз все дорожчає, і автобуси також. Що ж нам, людям, робити? Та на палицях не піду до міста!

Емілія Клим, с. Чорнокінецька Воля:

– Я розумію, що зростають тарифи, хоч пенсії не підносять. Але й задрно ніхто того робити не буде.

Світлана Чулик, с. Скомороше:

– Кожна людина хотіла би, щоб ціни не підносилися, бо й зарплата не підніситься, ні пенсія, але дизпальне вже більше ніж 25 грн. Тому ми розуміємо, що й їм, перевізникам, виживати якось треба. Добре би було, якби держава замість отих карточок, що їх водії у вікно викидає, додавала пенсіонерам до пенсії грошей, щоб вони могли самі оплатити проїзд. У цьому бачу частину вирішення цієї проблеми.

Мирослава Гикава, с. Швайківці:

– Усі ціни полізли догори, то й за автобус плати мусять підвищувати, бо ж не на воді їздять!

Виконуючий обов'язки директора ТОВ «АТП 16142» Орест Цимбала ділиться наболілим:

– На сьогодні ситуація з роботою автопарку ускладнилася настільки, що ми не знаємо, коли зупинимося. Чи завтра-післязавтра будемо працювати, чи ні. Вартість дизельного пального йде по максимуму – 28 грн. без однієї копійки (станом на 3 березня, коли проводилося інтерв'ю), навіть не зважаючи на те, що долар почав падати. З першого березня вартість газу зросла в півтора рази – з 10 грн. 80 коп. до 15 грн. 60 коп. На сьогодні, щоби автопарк здійснював усі маршрути, які були, нам потрібно 30 тис. грн. в день тільки на пальне. Максималь-

на денна виручка – 24-25 тис. грн.

Сьогодні ми скоротили рейси на приміській маршрути до трьох оборотних рейсів, тільки на Росохач чотири і на Капустинці, бо там специфіка з перевезенням дітей до школи. Скорочення відбулося й по місту: відмінені рейси «Агромаш» – Вигнанка» о 6-й год. 25 хв. Та вечірні, останній з яких – о 18-й год. 05 хв. з «Агромашу». Звичайно, зі скороченням кількості рейсів падають й доходи. А що робити?

Ще додається така проблема. Ми найбільше в області проводимо пільгових перевезень. На сьогодні є близько 230 тис. грн. недовірення державою нам коштів за обслуговування пільгових категорій громадян. На жаль, на підприємстві ситуація критична, нам щодня не вистачає на пальне 5-6 тис. грн. Вже на сьогодні (на 3 березня) маємо борги за газ 60 тис. грн. та 42-43 тис. грн. за дизпаливо. У будь-який момент нам можуть заблокувати кредитні картки і ми змушені будемо зупинити дизельний парк, а в скорім часі й автобуси, що їздять на газі.

Ми зверталися ще у січні місяці в облдержадміністрацію з пропозицією переглянути тарифи, та, на жаль, ОДА не зреагувала на наші прохання. Лише от минулої п'ятниці подано проект документа на розгляд громадськості протягом місяця. Це може призвести до того, що працювати не будемо.

– Після підвищення тарифів яку ви прогнозуєте ціну на квитки?

– По місту зараз 3 грн. за квиток, на приміській рейси, де протяжність маршруту більше 30 км, такі, як Базар, Скомороше, Чорнокінецька Воля, зараз квиток коштує 13 грн. 30 коп. Щоб рейс був рентабельним, потрібно підняти ціну на проїзд хоча б в 1,7 рази. Зараз тарифи занижені. І ми терпимо збитки. Влада не розуміє, що, зупинивши автопарк, завтра його підняти буде майже неможливо. Тому не потрібно мовчати.

Проблема є, і вона – не лише в «АТП 16142». Під зверненням до в. о. голови ОДА Івана Крисака підписалися тринадцять приватних перевізників нашого району. Подібні проблеми в інших районах Тернопільщини, по областях усієї країни. Тому давайте, на правду, не мовчати, а обговорювати їх спільно, разом й вирішувати також спільно, з турботою і про перевізників, і про пасажирів.

Оксана СВИСТУН
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Ініціатива

Реалізуємо омріяне разом

На минулому тижні, у п'ятницю, 27 лютого, в малій залі засідань райради відбулася прес-конференція ініціативної групи з питань увічнення пам'яті Небесної Сотні та воїнів-земляків, котрі загинули на Донбасі. Основне питання, яке обговорювали під час круглого столу, – це створення у нашому місті парку Пам'яті Небесної Сотні.

Вже років шість, як на тому місці, де зараз пустирище й ділянка гідрологічної станції у районі Кадуб, проектом «Комплексуна зелена зона міста Чорткова» було накреслено парк. Вимріяне більшістю мешканців мікрорайону зелене диво нарешті було матеріалізовано – щоправда, поки що тільки на папері. Вітілити ідею в життя ніяк не було змоги внаслідок певних непоборних обставин. От нещодавно ініціатори знову підняли на обговорення громадськості це питання. Але на цей раз об'єднали дві мрії чортківчан – бажання острівця зелені серед залізобетонних «джунглів» Кадуба і прагнення належно вшанувати пам'яті Героїв Небесної Сотні та воїнів АТО – в одне ціле. Тим паче, що є відповідні законотворчі документи на підтримку ініціатив громадськості, сприяння їхніх прагнень у створенні меморіальних комплексів, найменування (перейменування) у населених пунктах вулиць, площ, скверів, парків й ін. – це Указ Президента України за № 69/2015 «Про вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні», проект Закону «Про увічнення пам'яті про Революцію Гідності 2013-2014 років». Та це навіть не в документах суть, а в душах людських. Ті криваві події на Майдані, внаслідок яких кров'ю невинних Героїв Небесної Сотні очистилася Україна, не зникли безслідно з наших думок та сердець. Подвиг майданівців, а також їхніх сподвижників-біійців АТО – не забути. Для теперішнього покоління ці рани живі. Тому не погасити їхній запал у прагненні гідно вшанувати героїв сьогоднішнього. Саме з цих причин створення меморіального комплексу та розбиття навколо нього парку є настільки актуальним зараз задля підтримки патріотичного духу чортківчан та згуртування мешканців міста з метою подальшої спільної роботи на благо Чорткова. Бо посаджена гуртом, в громаді квітка, дерево, що згодом внаслідок такої ж спільної турботи про них розквітнуть, розростуться нам на радість, виховує краще за багатогодинні лекції, чи не так?

О. Степаненко, депутат районної ради, так аргументував важливість створення зеленої зони на Кадубі: «Питання про створення тут парку не раз порушувалося мешканцями цього мікрорайону, що підтверджено багатьма письмовими колективними зверненнями. Він у майбутньому міг би стати місцем культурного дозвілля для мешканців цього міста, але перш за все вулиця князя Володимира Великого, Маковея, Сичинського, Ягільницької, Золотарки... Тут вже зараз проживає близько 10 тисяч мешканців, триває активне житлове будівництво, але досі немає жодного парку». Його підтримала депутат міськради З. Лесейко: «Дуже багато чортківчан мешкають саме у спальному мікрорайоні під назвою Кадуб. Мені, як лікарю-педіатру, мами із немовлятами жалюється, що їм немає де гуляти з дитиною. І справді. Там, окрім спортивного майданчика

ЗОШ № 5 та тротуарів обабіч траси, ні дітям, ні мамам з візочками гуляти-відпочивати ніде. А про те, щоб подихати чистим, без вихлопних газів та випарів розпеченої гуми з коліс, що оточують стадіон, повітрям, люди вже й втратили надію. Останні пробіски її, остання можливість створення зеленої зони у районі, де проживає в бетонних мурах близько десятка тисяч чортківчан, – оте пустирище біля гідростанції».

Ініціатори закладення парку Героїв Небесної Сотні наголошують, що конкретні кроки необхідно робити вже ближчим часом, в березні-квітні, лиш трохи потепліє. Підготовчі роботи будуть проведені громадою без жодних видатків з місцевих бюджетів – силами і коштами людей доброї волі. Зібранням було запропоновано винести питання про відведення земельної ділянки під «Парк Героїв Небесної Сотні» на найближчу сесію міської ради.

Окрім парку, ініціативна група повідомила про плани щодо висадження дерев пам'яті наших полеглих героїв Дениса Громова та Романа Льяшенка біля храмів, в яких проводжали в останню путь воїнів – на території кафедрального собору Верховних апостолів Петра і Павла та церкви Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії. П'ятирічні саджанці тольпанового дерева вже закуплено на пожертви добрих людей. Відповідне звернення підтримали Юхим Макотерський, депутат Чортківської міської ради, почесний громадянин Чорткова; Володимир Мармус, політичний в'язень радянського режиму; Олександр Стадник, депутат Тернопільської обласної ради; Любомир Білик, депутат Чортківської міської ради, директор Чортківського державного медичного коледжу; Роман Пахолок, директор Чортківського гуманітарно-педагогічного коледжу імені Барвінського; Тетяна Яблонь, депутат Чортківської районної ради, представник Народного Руху України; Володимир Погорецький, представник районної організації Української спілки ветеранів Афганістану; Сергій Гусак, представник районної організації «Правого сектора»; Олександр Степаненко, представник ЕГО «Зелений Світ».

Присутні на обговоренні перший заступник голови райдержадміністрації В. Запужляк, заступник голови райради Л. Хрустава, керуюча справами райради Т. Яблонь, представники ЕГО «Зелений світ», депутати міської ради, приватні підприємці краю, представники державного медичного коледжу, закладів культури, РО «Правий сектор», ГО «Автомайдан» підтримали оголошені пропозиції, поділилися своїм баченням їх вирішення.

Сподіваємося, громадськість краю не залишиться байдужою й активно долучиться до реалізації таких потрібних для жителів міста проектів.

Оксана СВИСТУН

Шевченкіана

Наше

Справжній християнин

Минулого 2014 року Україна і світ відзначали 200-річчя від дня народження великого українця, духовного батька нашого народу, його національного Пророка, борця і захисника Тараса Шевченка. Почалося третє тисячоліття, а він з нами, і так буде завжди, поки сонце сяє, поки живе Україна з могутнім Дніпром та золотoverхим Києвом.

Його, нашого Тараса, послав нам Господь Бог у ті найтяжчі роки неволі, коли, здавалося, вже все загинуло, все пропало. У такий тяжкий для України час і народився наш Кобзар, щоб поставити віще слово на сторожі свого народу, своєї нації, своєї мови.

Минулого року появилось багато книг про поета. Ось переді мною новенький примірник книги Д.Степовика «Християнство Тараса Шевченка». Надзвичайно цікава книга, адже автор її – відомий мистецтвознавець, філософ і богослов. Він по-новому, правдиво змалював образ Шевченка як справжнього християнина, боголюбця на протигагу радянським ідеологам, що брехливо називали поета атеїстом.

Ще маленьким Тарас був охрещений і виховувався у християнській сім'ї. Мабуть, тому сила Святого Духа не відходила від нього ні на мить упродовж всього життя. Згадаймо, як широко молився він, пасучи чужі ягнята:

*Уже покликali до пау,
А я собі у бур'яні молюся Богу...
І не знаю, чого маленькому мені
Тоді так приязно молилось,
Чого так весело було?*

Де б не жив поет – на Україні чи в Петербурзі, у тюрмах чи на засланні, переслідуваний новітніми ірдами та фарисеями, він завжди залишався поетом християнином, наслідуючи Христа. Молився глоб і до Богородиці такими чудовими словами: «Все упованіє на тебе, мій пресвітлий раю, на милосердіє твоє, все упованіє на тебе, Мати, возлагаю. Святає сило всіх святих! Пренепорочная, благая! Молюся, плачу і ридаю: воззри, Пречистая, на їх, отих окрадених, сліпих невольників. Подай їм силу твоего мученика Сина!».

Шевченко цінував загальнолюдські ідеї – волю, правду і братолюбіє. У нього не було конфесійних упереджень. За свідченням священика зі Львова Ігоря Царя, охрестив Тараса греко-католицький священик Олекса Базаринський у храмі святого Івана Богослова в селі Моринці. Так само називався храм у селі Кирилівка, звідки походив батько Тараса і куди згодом переселилася родина. У 1830 році обидва храми були насильно переведені в московську релігію. Цікаво, що дід Тараса Іван прожив на світі 115 років і теж був греко-католиком.

Дмитро Степовик пише у книзі, що батько поета був дуже розумним і побожним. Часто читав своїм дітям вголос Святе Письмо та Життя святих, мав свій власний Київський Патерик та Мінею.

Товаришував поет із поляками, що були римокатоликами, з протестантами та глибоко шанував українців-галичан, що були найсвідомішою в національному відношенні частиною українського віруючого народу. У житті він дотримувався тези: «Все од Бога, од Бога все! А сам нічого не вдіє чоловік». Тому Дмитро Степовик і підносить його до рівня світових християнських мислителів.

Надзвичайно цікавими є сторінки книги про смерть і поховання Шевченка. Помер він при загадкових обста-

винах 10 березня 1861 року на чужині, а згодом його домовину перевезли в Україну і 22 травня поховали в Каневі на Чернечій горі. У 1939 році, 4 квітня, у зв'язку з будівництвом пам'ятника був відкритий склеп могили поета. Комісія у складі директора музею Василя Коваленка, архітектора Петра Костирка, Надії Цвинтарної та інших спокусилася зазірнути всередину домовини генія. Про це вдалося довідатися через багато років від Костирка і Цвинтарної. Ось що розповіла незадовго до смерті у серпні 1983 р. пані Надія, яка відважилася на нечуваний крок: «Взяла ліхтар і почала спускатися. Склеп був із цегли, висотою в людський зріст. Стіни його світлі, ніби осадок вапняний на них. Повітря в склепі неважке. Нічого страшного, моторошного я не відчувала і нічого не боялася, адже поважала і любила Тараса Шевченка. Переді мною стояла на підвішенні домовина зовсім перетрухла. Згорнула я перетрухле дерево вбік, а цинкову домовину витерла хустиною. І стала вона чиста, біла. На домовині сходилися дві пластинки, закриті на ключі. Заклала обидва ключі – і домовина тихенько відкрилася.

А в домовині ...лежить Шевченко, ніби тільки що помер. Обличчя темне і ніби злегка притрушене пилом. Глянула я на нього і не повірила, що бачу Тараса Григоровича. А він лежить, мов живий, в костюмі, чорних туфлях. В руках його воскова свічка. У домовині лежав з ним лише його «Кобзар» у м'якій, коричневої палітурці, пов'язаний хустиною...».

І ще одне цікаве місце з книги. У 1912 році митрополит Андрей Шептицький, шануючи генія, відвідав Київ і відправив панахиду в новому костелі святого Миколая на Великій Васильківській вулиці. Хор студентів духовної академії під провідом Олександра Кошиця погодився співати панахиду. О десятій годині митрополит Андрей без жодного священика вийшов на середину костела і почав служити панахиду. Коли ж хор заспівав «Зі святими упокой», всі присутні приєднались, і могутній спів зупиняв перехожих, що мимоволі завертали до костелу і залишались біля нього.

Митрополит прийшов до вівтаря і звернувся до присутніх рідною українською мовою, якої давно не чули кияни. Він говорив про святий вогонь любові до Батьківщини, яким горіло серце Кобзаря, про заклик поета любити Україну і «во время люте за неї Господа молити». «Тож помолімся Богові, мої любі діти, щоб Він пам'ять про нашого Кобзаря зберіг навіки!» – з цими словами митрополит Андрей проголосив молитву за спокій душі слуги Божого Тараса, просячи Господа створити йому вічну пам'ять. Потім владика став навколішки і заспівав «Вічну пам'ять». Співали всі люди, а козаки, що слідували за порядком, наче за командою, скинули шапки і почали хреститися, а поліцаї відійшли на іншу вулицю. Це сталося в час найчорнішої реакції, коли було заборонене українське слово.

Марія ВИННИЧУК,
позаштатний кореспондент «Голосу народу»
с. Милівці

Народна святиня

**На мальовничих кручах Дніпра,
за чотири кілометри від Канева, розташований
Державний музей-заповідник «Могила
Т.Г.Шевченка», місце священне і вічне як джерело
любви до Кобзаря, до рідної землі.**

Влітку 1859 року знесилений десятирічним засланням Тарас Григорович побував у Каневі. Він мріяв прожити останні роки саме тут. Та його сподіванням не судилося здійснитись. У селі Прохорівка його знов арештували, і він втретє полишає милу Україну. Повернувся сюди Тарас Шевченко назавжди в труні, котру друзі привезли із Петербурга, виконуючи волю поета. А було це так.

Наприкінці квітня 1861 р. було одержано офіційний дозвіл на перепоховання праху Шевченка в Україні. Приятель поета – художник Г.Честахівський змалював загальний вигляд могили на Смоленському кладовищі. Домовину покрили червоною китайкою – заслугою козацькою, і жалобна процесія рушила через увесь Петербург до залізниці. Проводжати труну поїхали історик Олександр Лазаревський та вже згаданий Григорій Честахівський. 27 квітня прибули до Москви. Домовину встановили в Тихонівській церкві. Прощатись з Кобзарем ішли та йшли москвичі. Далі труну на Україну повезли кінями. «По пути толпа народу увеличилась, как снежный ком», – писав Н.Я.Ніколадзе, сподвижник Чернишевського. У Борзні зустріч і проводи організував друг Шевченка Віктор Забіла.

Надвечір 6 травня процесія прибула до Києва на Поділ, у Рождественську церкву. Людей прийшло стільки, що під вечір знадобилась поліція. Вранці труну понесли на руках до пароплава. Очевидець проводів праху Шевченка з Києва до Канева І.П.Дорошенко, співробітник «Основи», в листі до Марка Вовчка писав: «Едва ли кому другому были оказаны такие почести, как Шевченко». У Каневі поставили труну в Успенській церкві. А 10 травня «винесли гроб, покладали на козацький віз, накрили червоною китайкою. Замість волів впрягся люд хрещений, і повезли діти свого батька, що повернувся з далекого краю до свого дому», – згадував Г.Честахівський. Покрилась Кобзарева дорога зеленими вітами. На високій Чернечій горі, яка відтоді називається Тарасовою, о сьомій годині вечора урочисто поховали великого сина України, виконавши його заповіт:

*Щоб лани широкополі,
І Дніпро, і кручі
Було видно, було чути,
Як реве ревучий.*

Його поховали, але він і зараз живе в наших серцях, як і його пророчі слова. А про його книгу «Кобзар» Олесь Гончар писав: «Кобзар» – книга невичерпна, книга – на віки. Нові прийдешні покоління знаходять в ній синтез народного і вселюдного досвіду, як ми знаходимо його у книгах древніх, що вік вимірюється тисячоліттям».

Павло ШМАТА,
позаштатний кореспондент «Голосу народу»
с. Кривинь

Творець

українського славня

Цьогорічного березня прогресивне людство відзначає 200 років від дня народження видатного українського композитора, автора музики Державного Гімну України о. Михайла Вербицького та 150 років від часу першого виконання українського національного гімну «Ще не вмерла Україна» у м. Перемишлі.

Михайло Вербицький народився 4 березня 1815 року в с. Явірник-Руський на Перемишлянщині у родині священика. Хрещений в с. Улюч, де його батько служив священиком.

Залишився сиротою в 10 років. Його та брата Владислава взяв на виховання до Перемишля родич родини Вербицьких, видатний громадський діяч, греко-католицький єпископ Іван Снігурський.

Перемишль на той час був центром українського духовного та національного відродження Галичини. Там Михайло отримав добру європейську музичну освіту в співацько-музичній школі при греко-католицькому кафедральному соборі, співаючи у хорі.

У школі працювали відомі чеські музиканти Алоїз Нанке і Вінкентій Серсаві, які виховували своїх учнів на найкращих зразках європейської музики братів Гайднів, Моцарта, Д.Барвінського, М.Березовського.

Одночасно М.Вербицький навчався в Перемишлянській гімназії.

З 1833 року, переїхавши до Львова, закінчив гімназію і вступив до Львівської духовної семінарії.

У 1846 році повернувся до Перемишля, де почався новий важливий період його творчого життя. Тут він зустрів бурхливий 1848 рік. Вербицький став одним з найактивніших учасників українського відродження в Галичині як композитор, театральний діяч.

У 1850 році закінчив духовну семінарію і був висвячений на священика. З 1856 року і до смерті служив парохом у с. Млини в Надсянні, яке знаходиться на території сучасної Польщі біля села Краківець Львівської області.

Творча спадщина композитора є надзвичайно багатогранною: 12 симфоній-увертур, опери «Гриць Мазниця», «Школяр на мандрівці»; церковна музика (літургія для мішаного та чоловічого хорів); світські хори; солоспіви; вокальні ансамблі; обробки народних пісень; оркестрові музичні твори; понад 20 творів для театральних вистав («Верховинці», «Козак і охотник», «Проциха», «Жовнір-чарівник»; хорові твори («Заповіт» (сл. Т.Шевченка); «На погібель», «Поклін» (сл. Ю.Федьковича).

Іван Франко назвав Михайла Вербицького «найзначнішим талантом» серед галицьких композиторів.

Для кожного українця ім'я М.Вербицького асоціюється з мелодією Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна».

Вперше як самостійний хоровий твір «Ще не вмерла Україна» було публічно виконано під час першого в Галичині Шевченківського концерту в Перемишлі 10 березня 1865 року. Виконував його хор, у якому співав М.Вербицький, під керівництвом славного диригента Галичини Анатолія Вахнянина.

Вірш «Ще не вмерла Україна» був надрукований в 1863 році у четвертому номері львівського журналу «Мета», який був заборонений сумнозвісним циркуляром Валуєва (1863 р.). Автором вірша «Ще не вмерла Україна» був наддніпрянець Павло Чубинський.

Цей вірш став надзвичайно популярним в українських гуртках, об'єднаних в «Громаду», а після написання М.Вербицьким музики – серед всієї прогресивної Галичини.

Однак вже 20 жовтня 1869 року шеф жандармів князь Долгоруков дає розпорядження вислати Чубинського «за вредное влияние на умы простоллюдинов» на проживання в Архангельську губернію під нагляд поліції.

Отець Михайло Вербицький помер 7 грудня 1870 року в селі Млини. Похований поруч зі старовинною дерев'яною церквою Покрови Пречистої Богородиці, у якій 15 років відправляв Богослужіння.

За матеріалами видань підготував
Василь ГРАДОВИЙ

І так буває?

Марія в снах пророчить нашу долю

Кілька тижнів тому, наприкінці січня, «Голос народу» опублікував фрагменти листа до редакції мешканки с. Коцюбинчики Ориси Хамрик. Жінка розповідала, як у снах до неї приходять чудесна з'ява Матінки Божої, Котра і зцілює, й застерігає, сповіщаючи про небезпеки, що нависли над нами всіма, над державою. Лист викликав відчутний резонанс у читачів газети. Тож нині публікуємо ще й інші його фрагменти. А ще додаємо власноруч намальований нашою читачкою образок Богородиці, що вона долучила до листа. (На те було прохання Матінки Божої – «Я хоч і не вмію малювати, але таки намалювала з її допомогою»).

Коли мої діти були малі, я захворіла, мені відняло ноги до колін. Два тижні не могла встати, а чоловік щоранку кричав наді мною. Нібито я притворяюся, що слаба. І я в розпачі плакала і просила Матінку Божу, щоби забрала мене, але шкода діточок. І прийшла у сон Марія Божя у коричневім вбранні, і стала у ногах, за ліжком, і простягла Своєю рукою. Коли я доторкнулася, то прокинулася. Вранці встала, вийшла надвір, і було цілий день таке відчуття, ніби вата причіплена.

Пізніше мене боліли лікті два роки і нічого не допомагало. А потому у с. Трибухівці з'явилась в лісі на стовбурах дерев Матінка й інші святі. Я теж поїхала туди з іншими прочанами, ми всі піли святу водицю і мастили нею що кого боліло. То я й не помітила, коли лікті перестали боліти.

А тепер напишу про тогорічний сон. Я захворіла і треба було лягати в лікарню, але не було грошей на лікування. І прийшов у сон Ісус Христос, що стояв посеред подвір'я – високий, аж у хмари. Я Його обличчя не бачила. У сні подумала, що доторкнуся – і буду здорова. Підійшла, обняла Його ноги – і зразу почав грім гриміти. Але то був не грім, а Бог грізними словами промовляв: «Сину, пора додому!». А Ісус відповів, що «прийшов за душами». Тоді я подивилася догори і кажу: «Господи, я хочу бути здоровою!». А Він каже: «То веди додому». І вдарила ясність, небо відкрилося і було видно сяючий простір. І ми відірвалися від землі і почали підноситися. Але я попросила, аби відпустив мене, щоб випустити корову пасти і повернутися. Та коли обернулася подивитись, чи чекає на мене, то Ісус був уже високо від землі посеред дерев, а навколо нього – молоді, 18-19-річні дівчата. Одна з них обернулася й каже: «Сьогодні йдемо ми, а ти підеш іншим разом». Я прокинулася і була здорова, й не було потреби йти до лікарні...

Мала я й іншу слабкість – напевно, хтось поробив. Все тіло свербіло й пекло. Зверталася до шкільного лікаря, та ліки не допомагали. Я мучилася, дерла шкіру аж до крові. Ночами не могла заснути і нарікала на тих, хто поробив, казала, що тим людям не буде прощення від Бога. Але наш священник привіз святий образ Улашківської Матінки Божої. І вона мене вилікувала. Уже сплю спокійно – це ті люди, які у змія на повідку зняли. Коли я стояла на Службі Божій, від Матінки подув легенький вітерець. Я поозиралася навколо, чи немає якогось протягу, але двері були зачинені. І знову від Матінки подув легенький вітерець, і серце стало частіше битися, і гаряче стало. І я почула у своїм серці її слова – це відповідь на сон, який приснився з 15 грудня на 16-е.

А приснилось море. І я стояла біля моря, і вплив змії чорний, грубий і довжелезний, і роззявив пащу – от-от проковтне. Але хтось подав мені палицю і я почала його бити. І пробіла йому двох очей, він потонув. Я з полегшенням відійшла від моря, а на березі лежав скручений такий самий змії. Але був дуже старий, мене не чіпав, а з кожного його квадратика стирчали людські голови. От і Матінка сказала, що я одного вбила, але розмножилося більше. А змії з головами людськими – це ті люди, які у змія на повідку, бо повірили в брехню, а він затягує їх до себе й тішиться.

А після того знову в мене серце забилося і стало легко. Не можу передати того почуття. Матінка Божя, коли розмовляла зі мною, казала: «Знай, дитино, коли ти відчуваєш тепло у своїм серці і легкість в душі, то знай, що ти мало не торкаєшся Мене і Мого Сина».

А тепер розповім про останній сон. А приснився мені Архангел Михаїл – так себе назвав старенький сивий дідок, бороду мав довгу, аж тягнулася по землі. Говорив, що його прислала Марія Господня. Наказав, щоб я за ним ішла. Ми йшли довго, дійшли до брами, яка сяяла сяйвом, що розило очі. Архангел задзвонив маленькими дзвіночками і підійшли з тієї сторони двоє молодих хлопців у довгий блискучих одягах, відкрили перед нами браму. Там був майданчик гладенький – і не земля, й не асфальт. Трава зеленіла довкола дрібненька, і ми зайшли до саду, де птахи співали й було, немов у казці: все переливалося різними кольорами, і повітря теж. Я ще такої краси не бачила ніколи. І люди там були, але всі мали яєсь заняття. Я бачила своїх родичів померлих і хотіла з ними поговорити, але Архангел поклав мене іти далі. Ми йшли полем попри ліс, так само ніби вкритий веселкою, дійшли до хатини без дверей, вся з білого полотна. Тут він завітвав полотно і сказав, що я побачу те, що мене тривожить. І я побачила все своє життя. Запитала у Михаїла, за що мені люди роблять зло. А він відповів: «За твое добре і чуйне серце». Тоді інше полотно засвітив і показав, що чекає грішних людей. Я побачила, як грішники кипіли у величезних чавунних коритах і простягали руки, просили помічі, щоб витягли їх, плакали, стогнали. Коли загасив, сказав, що пора мені йти. І я прокинулася, та на серці було важко від побаченого.

Орися ХАМРИК,
с. Коцюбинчики

Людина

«Мій життєвий шлях – це доля кожного, хто любив свій край»

Зв'язковій УПА на псевдо Тополя, політрепресованій, ініціатору та організатору музею політв'язнів та репресованих у Чорткові, авторці численних книжок на патріотичну тематику пані Марії Штепи у перший місяць весни – 12 березня – поважний ювілей – 90 років від дня народження.

У час, коли надворі – провесін, далекою 1925-го на світ прийшла білява дівчинка. Така ж тендітна, як перші весняні квіти і водночас така ж, як вони, стійка. Та це зрозуміють ті, хто знає цю жінку, згодом, після пережитих нею довгих років випробувань, приготвлених для неї долею. А поки що вона, Марійка, – перша дитина у сім'ї, люблена, пещена і батьками, й найкращою у світі бабунею. Та час був безжалним. Навіть для малих дітей. Тепер, після стількох років, вона говоритиме про своє та своїх однолітків дитинство не інакше, як «обкрадене». Західна Україна між двома війнами – після Першої та перед Другою світовими. Перша хвиля еміграції торкнулася і їхньої сім'ї. Батько виїхав на заробітки в далеку Канаду. Та за щораз висилав гроші не лише на підтримку дружини й трьох малолітніх дітей (а на той час у дівчинки вже було два молодші брати Ромко й Павло), а й для «Просвіти» – організації, що дбала про розвій української молоді. Зокрема оплачував передплату таких видань, як «Сільський господар», «Місіонер», «Дзвіночок».

Марійка зростала в патріотичній родині. І мама, й тато були членами «Просвіти», всіляко сприяли утвердженню української справи в краю. Згодом у їхній сільській хатині було організовано станицю. Зрештою, щоб уникнути арешту через підозру в членстві УВО ОУН, тато змушений був емігрувати тоді, у 1930-му. Та згодом важка доля політрепресованих не оминула родину...

Діти від малечку вчили історію України, знали усіх гетьманів, письменників, видатних діячів, напам'ять декламували багато віршів українських поетів. Деякі з них пані Марія знає й дотепер. За навчанням пильно стежили місцевий парох отець Когуляк.

Згодом так само дбайливо підготувляли молодь до підпільної боротьби, до вступу до лав УПА. Марія була зв'язковою під псевдо Тополя. Мала у своєму підпорядкуванні декількох дівчат. Допомагала хлопцям-підпільникам, передавала повідомлення, навіть облави попереджувати вдавалося.

За доносом провокатора арештована у віці двадцяти одного року. Майже два роки сиділа в Чортківській тюрмі, а потім відбувала десять довгих літ покарання в Мордовії.

...Останніх два десятиліття пані Марія проживає у БСМ «Карітас», що розташований в приміщенні Бу-

чацької єпархії УГКЦ, тому самому, в підвалі якого колись енкаведисти влаштували слідчі ізолятори. Мури, сповнені стогоном ув'язнених, не дають жінці забути своє колишне страшне минуле й досі.

Напередодні ювілею ми завітали з візитом до легендарної зв'язкової, щоб вкотре почерпнути мудрості з її життєвого джерела. Та на прохання розповісти про себе пані Штепа скромно відмовилась:

– Я не вмію про себе розповідати, хвалитися. Я люблю про когось розказувати і як свідок про події переповідати. А про себе – ні, не люблю. От є такі, про котрих пишуть, нагородами їх нагороджують, шанують. Мене й не знають. То й нехай. Головне – встигнути зробити задумане.

Трохи з образою згадує жінка, як довго й важко далось їй встановлення хреста на могилі племінника Т.Шевченка, похованого в рідній Ромашівці, про правдивість чого свідчить запис у старому Євангелії.

– Пригадую он ті два пам'ятники в Білобожниці, поставлені із великим скандалом. З ким робила? Ще з Мирончуком, колишнім членом партії, він розумів їх необхідність й допоміг.

Нещодавно знову вийшла одна книга, в якій мене згадують. Хай би вже взагалі нічого не писали, ніж неправду. Пишуть, що я є ініціатором встановлення меморіальної дошки тут, на стінах цього будинку. А гроші звідки? Тоді мене покалічили і я мала операцію. Для підтримання здоров'я вислали мені з Канади гроші. То я їх збрала і встановила меморіальну дошку.

А музей (у приміщенні Бучацької єпархії та в підвалах будинку діє музей політв'язнів і репресованих, організований М.Штепою – Авт.)! Скільки то праці на то пішло! Та ми аж голодівку тут закладали з А.Шклярською.

Пані Штепа була патріоткою усе своє життя, усе своє життя вона виборювала, як могла, кращу долю для своєї держави, намагалася наблизити той час, коли Україна стане врешті незалежною, вільною, такою, про яку мріяли її друзі по боротьбі. Підпільниця Тополя й до цих пір веде свою боротьбу за українськість в Україні, весь час не даючи українцям забути їхнє минуле, бо без минулого не зрозуміти й теперішнього. Вона є авторкою багатьох книг: «Цей меч зломиться, але не зігнеться ніколи», «Терновий вінок Ромашівки», «Під московською шинеллю билось українське серце», «У нев'янучий віночок пам'яті», «Чотири долі», «Пам'яті солдата-українця», «Пам'ять кличе», «Відлетіли ангелами, з неба світять нам зірками». На часі – видання ще однієї.

– Ох, яку важку тему піднімаю тепер, – розповідає пані Марія. – Питання дітей, що народилися в тюрмах, у вагонах. Де поділися ті маленькі діти? Є свідчення живих людей про такі речі: зараз переписую записи В.Губицького, що є задокументовані покази жінки на прізвище Чайківська. Котра стверджувала, що чула, як ув'язнена народила і відразу ж по тому – страшні слова ката: «Родила? Немедленно уничтожь!».

М.Штепа про таких дітей закатованих, знищених, вивезених, з обкраденим дитинством хоче написати й видати книжку, щоб так і називалася «Обкрадене дитинство». А ще у задумах жінки поставити отим маленьким мученикам невеличкий пам'ятник у вигляді ангеліків, що складають ручки в молитві до Господа, – щоб пам'ятали про них наступні покоління. Для книжки збирає покази свідків, запрошує місцевих авторів поділитися поетичними творами. Від народної майстрині Ярини Журби отримала у подарунок до цього видання малюнок – лопатами підкопують куш калини, який втілює у собі образ України. Замість цвіту – дитячі обличчя сумні-сумні.

– Так з родом українським поступають – знищують, викорчовують, цвіт обривають, – зітхає колишня підпільниця.

Пані Штепа дуже переживає сьогоднішнім Україною. Бо одні війну вона вже бачила на своєму віку, тепер от – друга.

– Поможі, Господи, пережити, бо знову втрачає кращий цвіт Україна, знову втрачає, – просить Всевишнього жінка й серце болить, вкотре – за Україну.

Оксана СВИСТУН
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

Сільський час: on-line

Віддані очі Жмикова

Жмиків – то немов візитівка Улашківців, неначе привітний, гостинний передпокій в оселі. Колись хутір, а тепер – всього лиш вулиця, де трохи більше двох десятків обійсть. Статус хутора, раніш чітко приладнаний до цього поселення (бо й вказівник дорожній був), попри відсутність власне такого адміністративного поділу, все ж домінує у звичках та й, схоже, думках жмиківчан. Хоча вони не вважають себе за «окрему республіку».

Господа п. Марії сусидить з оселею нашої візаві, просто в межу. Від п. Слави й дізнаємося, що хліб випікає її сусідка житній, на дні – за давнім звичаєм. А ще калачі. Та наразі нема її вдома, до міста подалася. На пору тут й автобус надійшов, тож ми й зазнайомилися. «Кажуть, що ліпший хліб, як ви, ніхто на кутку не пече», – викликаємо жінку на відвертість. «Та я вже й не годна такий пекти, лиш деколи», – уперто відкараскується та. «Я так само колись пекла, – то вже Ярослава Дерій деталізує. – Тепер багато селян п'єци повалили, нема вже, відходить те ремесло», – додає.

– Головне, що ми маємо церкву свою, – враз осяває співбесідниця-гід наші уми благою вістю. І вже провадить туди, до храму, де парохом настоятель

їздить до нас», – пояснює п. Павліна.

Донька їх, Надія, мешкає в Дніпропетровську. Ще й двоє синів за 61 (!) рік подружжя зростили-виколикали – Адама й Дмитра. Перший в Іспанії, кажуть, вже 12 літ працює, хоч додому хоче повернутися. А другий у Чорткові, той і лад батьківській оселі дає, бо на нього вона записана.

Цей ґрунт – то споконвіків Божаківських: «Тато мій називався Дмитро, а дідко Василь, – неквапом провадить господар. – Я з господарського дому. Тут невіддалік Каролівка була на полі, а там – панський фільварок, пан писався Сорока. І мій тато там робив: десять день ходиш до скирти – дістанеш фіру соломи. Тато не мав стільки поля, щоби утримати діти й корову, і ходив на роботу до пана. Тримав корову, аби діти годувати». А вдома було їх четверо: три брати й сестра. Нині лиш п. Павло зостався.

Дідуся немов відсуває фіранку часу, з-за котрої проступають обриси минувшини.

– Колись, за Польщі, не було інакшого діла, як коло землі, – чистим струмком жебонить та оповідь. – Мав господар коника єдного, і всі тулилися, де легше. І тулилися більше до Жмикова, бо тут було все поле: й нагору, і скрізь. Колись жали серпом, треба було перевесла, вночі нароби́в і пішов жати. Тому й будувалися тут...

Обереги роду

– А скільки колись обійсть мав хутір? – запитуємо.

– Зараз вам буду казав, – провадить дідко Павло неспіхом. – Сендзюк – один, Колодій – два, Шевчук – три, Родзіцький – 4. Десь так було до десяти номерів. Потому більше ся побудувало.

– А хто тут є ще з таких старших людей на хуторі, з вашої молодості?

– А во, Колодій Петро – по другім боці третя брама. Та він троха молодший, з 32-го року, грамотніший. Лиш те, що я всюди бував. Де Японія, а я був в самій Маньчжурії.

Виявляється, наш співбесідник воював там у Другу світову: 1944 року його призвали. І служив цілих п'ять літ. Цінували західняка, згадує, за особливу господарність, поважали. Повернувся додому – і пішов на роботу, все в колгоспі, в рільництві трудився. Бригадиром був. А 1953 року оженився, привів дружину із кляштора. Внуків наразі мають четверо і одного правнука вже. «Онучка від доньки заміж ніяк не йде, – жаліється нам бабця Павліна, котрій вісімдесятка вже поминула. – Все вчиться та й вчиться, і до Німеччини добралася!» – так стурбовано, однак не без гордості. «Аякже, стандарти роду міняються!» – погоджуємось жартома.

– А ще має якийсь город? – запитуємо стареньких (бабця Павліна знається, що все більше слабує).

«Маю, аякже, ще би поділив чотирих тим городом!» – мовить господар. «І господарку якусь пораете?». «Ще маю чотири сім'ї бджіл. Кури, крілики – хіба то господарка?». Цікавимося, чи хтось на хуторі корови тримає. Називають Романну Ходань, та й інші є, але не так багато, як то колись: «Бо до корови тра пастуха...».

– Я ще собі раду даю трошка – не так вже, не так, але... – не ховає скупі втіхи дідко Павло.

Поділилося з нами подружжя оберегів роду споконвічного ось такою прикрістю: «Ідемо до Чорткова – беруть за проїзд як з Улашківців, ідемо до Жмикова – як до Улашківців, хоч три кілометри не доїжджаємо». А як з хутора до села простують, виявляється, треба дві гривні запластити. Отака хитра арифметика...

Де вітер розчісує вії

Секретар Улашківської сільської ради Ірина Попик ось так враз затрудняється видати «на-гора» якусь чітку статистику щодо чисельності й домогосподарств, і мешканців Жмикова. Воно й зрозуміло: надовкіл села кілька хуторів: ще ж Добрівка, Хатки. Зазначає лиш, що є й там, мовляв, оселі наразі нежилі, хоча і з власниками.

А конкретизують усе самі жмиківчани. Жвава й говірка газдиня Ярослава Дерій, стрінута нами біля одного з обійсть, охоче береться перелічувати: «Перша хата – один живе, друга – шестеро, там п'ятеро, в долині нижче – так само шестеро, тут ось двоє і тут теж, там троє, там двоє... Та що – у нас в кожній хаті живуть!» – лиш змахує вдоволено рукою. «А дітей багато маєте, що до школи ходять?» – запитуємо. «Та ні, я мала одну доньку, Галю, та вона вироста, у Чорткові живе, вже одружена», – в тон жартом відповідає наша візаві. А відтак вдається до ще однієї статистики: до дитсадка, мовляв, зі Жмикова наразі двоє дітей ходить, а до школи троє.

Пані Слава в Жмикові за невістку, і то вже повних 36 (!) літ. Й за ті літа стала тут своєю, а все надовкіл – рідним для неї. Так само, як і для її сусідок, що обидві з Франківщини. «Та й хіба може бути інакше? – непідробно подивовується жінка. – Погляньте, яка у нас краса! А ди-хається як легко!...».

Місцина на правду чарівна. Для того, хто їхатиме тут уперше, хутір немов виринає поміж буйності дерев хвойних та листяних порід. А поминете його – і знову лісове царство. Здається, грайливі вітри розчісують там вії, що творять струнки сосни надовкіл блакитних зіниць високого неба.

Ні, вони не відірвані від світу тут, на хуторі (нехай і колишньому). Автобуси, буси аж 22 (!) рази на день спляються, бо ж простують і на Сосулівку, й на Заболотівку, і Капустинці. «Ви були на кляшторі, де Добрівка, правда ж? – перепитує п. Ярослава. – То поки їм звідти зійти в долину, щоби на автобус... Нам простіше». Так і діти до школи чи садка їздять, є чим. Чи ж хуторяни до крамниці якої за чим. До Улашківців, стверджують, три кілометри звідсіля. А «Вікіпедія» іншу цифру видає: 2,5 км. Хтозна...

І повниться діжа, й ясниться душа

У сільській раді ми прочули, що на Жмикові мешкає добра пекарка – Марія Осадца. Бо ж загалом улашківські газдині в хлібопекарстві славні надовкіл не один десяток літ, то вже по роду передається.

Улашківського монастиря о. Теодозій Крецул, а віднедавна відправляє Богослужіння й о. Ігнатій.

А та церковця-каплиця височіє над пагорбом, любовно опоряджена зовні й сповита Господньою милістю та молитовною втіхою всередині. І натхненним вишиттям. Ім'я – святого Василя, бо ж посвячена на Трьох Святих, 12 лютого, п'ятнадцять літ назад. Власне на збірки жмиківських вірних.

– Колись, як був колгосп, то трохи допоміг, – пояснює п. Ярослава вже в «ранзі» старшої сестриці церкви (як і Оксана Возьна, її сусідка). Принагідно запитуємо, хто народжувався останнім часом на Жмикові. Виявляється, два роки тому дівчинка – Вікторія Васенко. А рік назад відійшла у вічність старенька жмиківчанка, котрій поминуло вісімдесят.

«Я з господарського дому»

Ось така демографічна розвідка й допроваджує нас на гостину до подружжя Божаківських – Павла та Павліни (з роду Солтисів). Не подивуйтесь: у них не лише імена споріднені, а й по батькові, бо Дмитрович та Дмитрівна! Чому власне туди? Дев'яностолітній п. Павло – найповажніший за віком не тільки на хуторі, а у цілих Улашківцях. Та ще й який: залюбки дасть фору молодим. У роботі, в русі: й до Чорткова поїде, і за потреби до обласного центру.

Оселя Божаківських доглянута й чепурна, а у вікні замріяно зорять вдалеч ошатні новітні орхідеї. «То я кохаюся в цих квітах, мені донька їх зашораз і дарує, як при-

Анна БЛАЖЕНКО
Фото Ореста ЛИЖЕЧКИ

9 березня, понеділок

УТ-1
06.05, 23.30 На слуху
09.15 Х/ф "Шоколадні поцілунки" (1)
11.00 Т/с "Міс Марпл" (1)
12.10 Утеодин з Майклом Щуром
12.50 Д/ф "Анна Герман і я"
13.50 Вікно в Америку
14.25 Мультифільм
14.50 Чоловічий клуб
15.45 Д/ф "Амазонки Версаля"

ICTV

1+1
07.20 Х/ф "Мері Поппінс, до побачення" (1)
10.10 Х/ф "Марлі та я" (1)
12.20 Х/ф "Марлі та я -2" (1)
14.00 "Вечірній квартал "

ІНТЕР

08.20 Т/с "Горобини грона червоні"
11.30, 12.25 Х/ф "Найчарівніша та найпривабливіша"
12.00, 14.00, 16.00, 17.50 Новини
13.30, 14.20 Х/ф "Люблю. 9 березня"

ТТБ

08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00 "Шевченків край"
19.30 "Будьте здорові"
20.00 "Урок... для батьків"

TV-4

08.10 Вікно в Америку
09.00, 00.30 Час-Тайм
09.45 Програма "Про нас"
10.00, 18.00 Т/с "Моє серце наполягає"

Футзал

Відкрита першість Чортківщини

Група «А»

6-й тур. «Віннер» – Нагірянка – 2:11; «Спарта» – Росохач – 8:11; «Калічівка» – Сосулівка – 12:1; Гор. Вигнанка – «Кристал» – 16:5; Шманьківці – «Опір» – 4:9; ПМ-9 – «Альфа» – перенесено.
7-й тур. «Кристал» – Шманьківці – 4:7; Сосулівка – Гор. Вигнанка – 0:6; Росохач – «Калічівка» – 6:6; Нагірянка – «Спарта» – 6:4; «Альфа» – «Віннер» – 11:4; «Опір» – ПМ-9 – 7:6.
Пропущений матч 5-го туру. Шманьківці – ПМ-9 – 11:6.
Група «Б»
6-й тур. Шманьківці – Ягільниця – 5:5; Косів – «Вікторія» – 0:3; Переходи – Колиндяни – 10:10; Біла – Поділля – 4:8; «Максимум» – «Майдан» – 9:14; Базар – вихідний.
7-й тур. Поділля – «Максимум» – 8:5; Колиндяни – Біла – 6:6; «Вікторія» – Переходи – 6:4; Ягільниця – Косів – 3:0; Базар – Шманьківці – 3:4.
Матч 8-го туру. «Майдан» – Поділля – 3:3.

10 березня, вівторок

УТ-1
06.00, 08.25, 00.30 Від першої особи
06.30, 07.00, 08.00, 13.00, 18.30, 21.00 Новини
07.20, 23.30 На слуху
09.15 Д/ф "Я - війна"
10.00 Світло
10.45 Д/ф "Амазонки Версаля"
11.55 Уряд на зв'язку з громадянами
12.25 Дорогі депутати
13.45 Мультифільм
14.15 Хочу бути
14.40 Фольк-music
15.50 Euronews
16.15 Х/ф "Історія кіно в Попелавах"
18.05 Час-Ч
18.15 Новини. Світ
18.55 Д/ф "Повернення на мапу"

ICTV

1+1
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.00 ТСН
07.10, 07.45, 08.10, 08.45, 09.10 "Сніданок з 1+1"

СТБ

05.50, 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
09.40 "Чотири весілля"
11.05 Т/с "Сила. Повернення додому" (1)
12.20, 12.55 Д/с "Ворожка"
13.30, 14.05 Д/с "Сліпа"
14.45, 15.45 "Сімейні мелодрами - 4"
17.10 Т/с "Сила кохання Феріхі" (1)
20.30 "Чистопевы"
21.00, 22.00 Х/ф "Між нами, дівчатами" (1)
23.20 Х/ф "8 нових побачень" (2)

ІНТЕР

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.50 Новини
07.15, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.20 Т/с "Мамочки"
11.05 Д/с "Слідство вели..." з Леонідом Каневським
12.25 Т/с "Земський лікар. Продовження"
14.20 "Судові справи"
15.40, 16.15 "Сімейний суд"
18.10, 19.05 Ток-шоу "Стосується кожного"
20.00 "Подобиці"
20.45 Т/с "Впізнай мене, якщо зможеш" (2)
22.30 Т/с "Чорні кішки" (2)

ТТБ

08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
19.30 "Зона ризику"
20.35 "Пісня в дарунок"
20.45 "Вечірня казка"
21.00 "Тема дня"
21.30 "Європа очима українця"
22.30 "Час країни"
23.00 Мовлення у цифровому форматі

TV-4

06.00, 10.00, 18.00 Т/с "Моє серце наполягає"
07.00 Вікно в Європу. Сильні разом
08.05 Програма "Духовні роздуми"
08.30 Переможний голос віруючого
09.00, 00.15 Час-Тайм
09.30, 17.00 Програма "П'ятий вимір"
11.00, 16.10 Дитяча година
11.50 Дитяча програма "Чарівний ключик"
12.10 Програма "Музичні делікатеси"

2+2

Колектив Староягільницької ЗОШ I – II ступенів висловлює щирі співчуття працівнику школи Ганні Мар'янівні Коків з приводу непоправної втрати – смерті батька.

Педагогічний колектив Ягільницької ЗОШ I – III ступенів висловлює щирі співчуття директору Нагірянської ЗОШ I – II ступенів Степану Миколайовичу Гриньківу з приводу смерті його матері.

11 березня, середа

УТ-1
06.00, 08.25, 00.30 Від першої особи
06.30, 07.00, 08.00, 13.00, 17.45, 21.00 Новини
07.25, 23.40 На слуху
08.20 Новини з відусиль
09.15, 20.00 Про головне
10.05 Д/ф "Повернення на мапу"
11.20 Д/ф "Чемпіон світу"
12.30 Зроблено в Європі
13.20, 17.20 Час-Ч
14.50 Як ваше здоров'я?
15.25 Euronews
15.40 Інша музика з Олексієм Коганом
16.05 Чоловічий клуб. Бокс
17.30 Новини. Світ
18.10 Біатлон. Чемпіонат світу. Індивідуальна гонка (жінки)
22.00 Слідство. Інфо
22.30 Слово
23.00, 00.00 Підсумки
23.30 Тепло.ua

1+1

06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 08.45, 09.10 "Сніданок з 1+1"
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 23.20 ТСН
07.35, 08.35 "Маша і ведмідь" (1)
09.20 "Чотири весілля"
11.05 Т/с "Сила. Повернення додому" (1)
12.20, 12.55 Д/с "Ворожка"
13.30, 14.05 Д/с "Сліпа"
14.45, 15.45 "Сімейні мелодрами - 4"
17.10 Т/с "Сила кохання Феріхі" (1)
20.30 "Чистопевы"
21.00 Х/ф "Між нами, дівчатами"
22.00 "Поверніть мені красу"
23.40 Х/ф "Ніделяндія" (2)

ІНТЕР

05.50, 12.25 Т/с "Земський лікар. Продовження"
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.50 Новини
07.15, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.20 Т/с "Мамочки"
11.05 Д/с "Слідство вели..." з Леонідом Каневським
14.20 "Судові справи"
15.40, 16.15 "Сімейний суд"
18.10, 19.05 Ток-шоу "Стосується кожного"
20.00 "Подобиці"
20.45 Т/с "Впізнай мене, якщо зможеш" (2)
22.30 Т/с "Чорні кішки" (2)

ТТБ

08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
19.30 "Словами малечі про цікаві речі"
20.00 "Діловий ритм"
20.35 "Пісня в дарунок"
20.45 "Вечірня казка"
21.00 "Тема дня"
21.30 "На часі"
22.30 "Час країни"
23.00 Мовлення у цифровому форматі

TV-4

06.00, 10.00, 18.00 Т/с "Моє серце наполягає"
07.00, 16.00, 19.00, 22.00, 00.30 Провінційні вісті
09.00, 00.15 Час-Тайм
09.30, 17.00 Програма "П'ятий вимір"
11.00, 16.10 Дитяча година
12.10 Музична програма "Гал-кліп"
12.40 Програма "Щоденник для батьків"
13.10 Хорова капела "Орея". Концерт у Тернополі
14.00 Х/ф "Останній танець"
16.40 Дитяча програма

ICTV

08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм
10.05 Т/с "Алькатрас"
11.45, 13.15 Т/с "Прокурорська перевірка"
12.45, 15.45 Факти. День
14.30, 16.15 Т/с "Опери"
16.45 Т/с "Убивча сила"
18.45, 21.05 Факти. Вечір
20.20 Україна. Код унікальності
21.20 Т/с "Бригада"
00.10 Х/ф "Бій з тінню-2. Реванш" (2)

СТБ

06.05, 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
06.40, 16.00 "Все буде добре!"
08.35 "Зіркове життя. Врятовані дітьми"
09.20 "Зіркове життя. Що приховують герої Маргоші?"
10.20 "Моя правда. Тото Кутуньо. Любовний трикутник"
11.10 "Моя правда. "Блестящие". Не все те золото, що блищить"
13.05, 20.05 "Слідство ведуть екстрасенси"
13.55 "МастерШеф. Невідома версія"
18.45 Т/с "Коли ми вдома"(2)
19.10 "Моя правда. Хаял Алекперов. Кавказський полонений"
21.00 "Містичні історії-5 з Павлом Костіциним"
22.35 "Давай поговоримо про секс 2"
00.25 "Один за всіх"

ІНТЕР

08.00, 18.00 Репортер
08.05 Єралаш
10.00 Т/с "Татусеві дочки"
15.55 Уральські пельмені
16.55, 19.00 Т/с "Вороніни"
18.20, 01.15 Абзац!
20.00 Т/с "СашаТаня"
21.00 Т/с "Мажор"
23.10 Т/с "Вижити після" (2)

ТРК "УКРАЇНА"

06.15, 13.00, 15.30, 17.10 Т/с "Слід" (1)
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00 Події
07.10, 08.10 Ранок з Україною
09.15 Зірковий шлях
10.00 Т/с "Погляд з вічності" (1)
11.50, 19.45 Ток-шоу "Говорить Україна"
18.00 Т/с "Безсмертник. Нова Надія" (1)
21.00 Т/с "Навесні розквітає любов" (1)
23.00 Події дня
23.30 Т/с "Дорога на острів Пасхи" (2)

ТТБ

08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
19.30 "Словами малечі про цікаві речі"
20.00 "Діловий ритм"
20.35 "Пісня в дарунок"
20.45 "Вечірня казка"
21.00 "Тема дня"
21.30 "На часі"
22.30 "Час країни"
23.00 Мовлення у цифровому форматі

2+2

08.40, 14.55, 21.30 "ДжеДАІ"
09.00, 18.30, 21.00 Новини "Спецкор"
09.40 Т/с "Лінійний відділ-4" (1)
14.05 Д/п "Колеса країни порад"
15.55 Д/п "Автоентузіаст"
16.30, 19.00 Т/с "Розшук" (1)
21.25 Ліга Чемпіонів. "Реал" Мадрид - "Шальке 04"
23.40 Про Лігу Чемпіонів + огляд ігрового дня
01.00 Ліга Чемпіонів УЄФА. "Порту" - "Базель"

12 березня,

УТ-1
06.00, 08.25, 00.30 Від першої особи
06.30, 07.00, 08.00, 13.00, 17.45, 21.00 Новини
07.30, 23.30 На слуху
08.20 Новини з відусиль
09.15, 20.00 Про головне
10.10 Х/ф "Ветеринар"
12.15 Слідство. Інфо
13.20, 17.20 Час-Ч
13.55 Хто в домі хазяїн?
14.20 Надвечір'я
15.30 Х/ф "Усе йде за планом" (1)
17.30 Новини. Світ
18.10 Біатлон. Чемпіонат світу. Індивідуальна гонка (чоловіки)
22.00 "Схеми" з Наталією Седлецькою
23.00, 00.00 Підсумки

1+1

07.10, 07.45, 08.10, 08.45, 09.10 "Сніданок з 1+1"
08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30, 00.15 ТСН
09.40 "Чотири весілля"
11.05 Т/с "Сила. Повернення додому" (1)
12.20, 12.55 Д/с "Ворожка"
13.30, 14.05 Д/с "Сліпа"
14.45, 15.45 "Сімейні мелодрами - 4"
17.10 Т/с "Сила кохання Феріхі" (1)
20.30 "Чистопевы"
21.00 Х/ф "Між нами, дівчатами" (1)
22.00 "Сказочная Русь 2015"
22.30 "Розмова на владу - 2"
00.35 Х/ф "Тринадцять" (2)

ІНТЕР

07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.50 Новини
07.15, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРом"
09.20 Т/с "Мамочки"
11.05 Д/с "Слідство вели..." з Леонідом Каневським
12.25 Т/с "Земський лікар. Продовження"
14.20 "Судові справи"
15.40, 16.15 "Сімейний суд"
18.10, 19.05 Ток-шоу "Стосується кожного"
20.00 "Подобиці"
20.45 Т/с "Впізнай мене, якщо зможеш" (2)
22.30 Т/с "Чорні кішки" (2)

ТТБ

08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
19.30 "Що робити?"
20.35 "Пісня в дарунок"
20.45 "Вечірня казка"
21.00 "Тема дня"
21.30 "Розмова без нотаций"
22.15 "Думки вголос"
22.30 "Час країни"

TV-4

06.00, 10.00, 18.00 Т/с "Моє серце наполягає"
07.00, 16.00, 19.00, 22.00, 00.30 Провінційні вісті
09.00, 00.15 Час-Тайм
09.30, 17.00 Програма "П'ятий вимір"
11.00, 16.10 Дитяча година
12.10 Програма "Формула здоров'я"
13.10 Хорова капела "Орея". Концерт у Тернополі
14.00 Х/ф "Великий дуб"
17.30 Програма "Музичні делікатеси"
19.30, 21.00 Наші вітання
20.00 Програма "Слідства. Інфо"
20.30 Вікно в Європу. Сильні разом
21.40 Програма "Модна правда"
22.35 Х/ф "Врятована" (2)

Відділ освіти Чортківської райдержадміністрації, РМК, директори шкіл висловлюють глибокі співчуття директору Ридодубівської ЗОШ I – II ст. Г.З.Підперигорі з приводу смерті її батька. В цю гірку мить щиро поділяємо горе Вашої сім'ї та разом з Вами схилиємо голову в глибокій скорботі.

Відділ освіти Чортківської райдержадміністрації, РМК, директори шкіл висловлюють щирі співчуття директору Нагірянської ЗОШ I – II ст. С.М.Гриньківу з приводу смерті його матері. Розділяємо гірчину, біль і смуток важкої непоправної втрати.

Відділ освіти Чортківської райдержадміністрації, РМК, директори шкіл висловлюють щирі співчуття юрисконсульту відділу освіти М.Р.Скоророду з приводу смерті його дідуся. Хай світлою і незабутньою буде пам'ять про рідну людину.

четвер

ICTV
08.45 Факти. Ранок
09.15, 19.15 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм

СТБ
06.00, 18.00, 22.00 "Вікна-Новини"
06.35, 16.00 "Все буде добре!"
08.20 "Зіркове життя. Тіло на показ"

НОВИЙ КАНАЛ
08.00, 18.00 Репортер
08.05 Єралаш
10.00 Т/с "Щасливі разом"

ТРК "УКРАЇНА"
06.15, 13.00, 15.30, 17.10 Т/с "Слід" (1)
07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00, 01.45, 05.30 Події

2+2
08.40, 14.55, 19.00 "ДжеДА!"
09.00, 18.30 Новини "Спецкор"

ОВЕН (21.03-20.04)
Бажано тримати в тасмніці своїй найближчі плани. Нехай для близьких вони стануть приємною несподіванкою, а чужим не обов'язково про них знати.

13 березня, п'ятниця

УТ-1
06.00, 08.25, 00.30 Від першої особи
06.30, 07.00, 08.00, 13.00, 17.45, 21.00 Новини

1+1
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45, 19.30 ТСН
06.45, 07.10, 07.45, 08.10, 08.45, 09.10 "Сніданок з 1+1"

ІНТЕР
07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 12.00, 14.00, 16.00, 17.50 Новини
07.15, 07.35, 08.10, 08.35 "Ранок з ІНТЕРОм"

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00, 22.00 "Вісті ТТБ"
19.30 "Учнівський щоденник"

ТВ-4
06.00, 10.00, 18.00 Т/с "Моя душа наполягає"
07.00, 16.00, 19.00, 22.00, 00.30 Провінційні вісті

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06)
Проаналізуйте вашу роботу і постарайтеся усунути недоліки та промахи. Сприятливі передумови до налагодження і відновлення партнерських стосунків, розширення важливих зв'язків і контактів.

14 березня, субота

УТ-1
06.00 Підсумки
07.35 На слуху. Підсумки
08.30 Гумористичний клуб "Золотий гусак"

1+1
08.00, 08.35 М/с "Качині історії" (1)
09.10, 19.30 ТСН
10.00 "Світське життя"

ІНТЕР
05.45, 20.00 "Подорож"
06.35 "Мультифільм"
07.00 Х/ф "Чотири нуль на користь Танечки"

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00 "Панорама подій"
20.00 "Спортивні меридіани"

ТВ-4
06.00 Програма "Унікальна Україна"
06.30, 11.15 Програма "Про нас"

ДІВА (24.08-23.09)
Вам не слід поспішати зі здійсненням нових планів, краще займіться завершенням попередніх справ. Важливо не спізнюватися, особливо на роботу.

15 березня, неділя

УТ-1
08.25 Гумористичний клуб "Золотий гусак"
08.40 Тепло.ua
09.15 Як це?

ICTV
08.00 Україна. Код унікальності
08.55 Дістало!

1+1
09.00 "Лото-забава"
09.40 М/ф "Ескімоска - 2: пригоди в Арктиці" (1)
09.45 "Маша і ведмідь" (1)
10.35 ТСН

ІНТЕР
08.40 "Готуємо разом"
09.30 "Недільні новини"
10.00 "Орел і Решка. Ювілейний сезон"

ТТБ
08.00 "Ранок з ТТБ"
19.00 "Актуально"
19.15 "Загублені у часі"
19.30 "Мамина школа"

ТВ-4
06.00 Х/ф "4 листи фанери"
07.30, 15.30, 20.45 Програма "Про нас"
08.00 Європа у фокусі
08.40 Час-Тайм

КОЗЕРІГ (22.12-20.01)
Надзвичайно вдалий час для пристрою особистого життя. Просто довіряйте людям і своїм почуттям.

ЛЕВ (24.07-23.08)
Надзвичайно продуктивний, динамічний і гранично насичений різноманітними подіями період. Постарайтеся все встигнути та з усіма поспілкуватися, тому що навколо буде відбуватися багато цікавого.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10)
Перед людьми уважними відкриваються нові перспективи, важливо тільки вміти аналізувати ситуацію. Робота цілком здатна принести моральне та матеріальне задоволення.

СКОРПІОН (24.10-22.11)
Налаштуйтеся на серйозні та рішучі дії, але врахуйте, що безрозсудний ризик може згубити всі ваші починання на корені. Зникнуть практично всі проблеми, що обтяжували вас у минулому.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02)
Необхідно розмірити свої можливості та не переводити себе зайвим перевантаженням на роботі. Не форсуйте події і не намагайтеся робити кілька справ відразу.

РИБИ (20.02-20.03)
Вам належить уникати людей зі злим характером і негативним ставленням до життя, тому що ви можете піддатися їх негативному впливу. Вам може підвернутися нова вигідна робота або додатковий короткочасний заробіток.

Армія

А пора вже надійшла...

Як і щороку в зимові місяці, у школах, ліцей на порядок денний виходить питання про вступ після 11-го класу до військових вищих навчальних закладів Збройних сил України. Є вже бажаючі у ЗОШ № 6, Ягільницькій. Тому й доречно з'ясувати ситуацію конкретно, аби не запізнитися з відповідною заявою до районного військового комісаріату.

Часу залишилось небагато, як міркують деякі юнаки. Адже в першій декаді квітня претендентів у кандидати з особовими справами представник РВК повезе автобусом з Чорткова на обласну комісію. Гаяти час ніколи! Всі документи до особової справи кандидата до вступу мають бути в наявності.

Хто згідно з медичною довідкою буде визнаний придатним для вступу, той обирає для себе військовий вищий навчальний заклад. Як-от: академія Сухопутних військ Збройних сил України ім. Гетьмана Петра Сагайдачного у Львові, Харківський університет Повітряних сил ЗСУ, академія тилу Збройних сил України в Одесі, академія Військово-Морських сил, Полтавський військовий інститут зв'язку, Житомирський військовий інститут радіоелектроніки, академія прикордонної служби України ім. Б.Хмельницького та ін.

Прекрасна пора, коли юнаки та юнки мріють стати офіцерами нашої української армії. Бажаю успіхів вам, молоді патріоти!

Напевне, немає для військовослужбовця кращої пори, ніж їхати у відпустку в рідні місця. Якось недавно, їдучи в автобусі, розмовляв я із вчителем з Сосулівки. Він поділився зі мною, що бачив свого колишнього учня, а тепер старшого лейтенанта Андрія Гаджалу – він приїхав до своїх батьків, побував у рідній школі, розмовляв з односельцями, учнями. У голосі вчителя звучали нотки задоволення,

слова похвали офіцерів Збройних сил України. Це й зрозуміло – адже живемо в часі війни, нав'язаної нам Росією, і маємо чергову хвилю мобілізації. Побували у короткочасній відпустці старший сержант Руслан Ревуцький (с. Біла) і солдат Олег Ревуцький (селище Нагірянки).

У третій декаді січня виступав я у деяких класах Мухавської, шостої у Чорткові загальноосвітніх шкіл, говорив з окремими учнями школи-інтернату, Нагірянської, ЗОШ № 2. Є бажаючі вступати до вищих військових навчальних закладів, до військових ліцей, аби стати офіцерами ЗСУ. А 3 лютого випало вести розмову з учнями 9-х, 10-х та 11-х класів Ягільницької ЗОШ I – III ст.

...Спокійно по вулиці в селищі Нагірянки наближався до рідної хати відпускник-контрактник Володимир Купінський. Приемна зустріч з батьками, рідними та односельцями. Однак яка коротка та короткочасна відпустка! І знову ключе його військова частина до виконання головного завдання – захисту України від навали ворогів, але він – зі зброєю в руках. Хай щастить йому разом із побратимами!

Степан ОСАДЦА,
полковник запасу, учасник бойових дій
з розмінювання в Україні, уповноважений
райвійськомату

Соцзахист

Стаємо кандидатами в усиновлювачі

Громадяни України, які бажають усиновити дитину, звертаються з письмовою заявою про взяття їх на облік як кандидатів в усиновлювачі до служби у справах дітей за місцем проживання. Заява може бути написана в присутності працівника служби у справах дітей та засвідчена ним. У разі, коли одне з подружжя не може особисто з'явитись до служби у справах дітей для написання заяви, його заяву, засвідчену нотаріально, може подати дружина (чоловік).

До заяви подаються такі документи:

- 1) копія паспорта або іншого документа, що засвідчує особу;
  - 2) довідка про заробітну плату за останні шість місяців або копія декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчена органами державної податкової служби;
  - 3) копія свідоцтва про шлюб, укладений в органах реєстрації актів цивільного стану, якщо заявники перебувають у шлюбі;
  - 4) висновок про стан здоров'я кожного заявника, складений за встановленою формою;
  - 5) засвідчена нотаріально письмова згода другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини одним з подружжя);
  - 6) довідка про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видана органами внутрішніх справ за місцем проживання заявника;
  - 7) копія документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.
- Копії документів, зазначених у підпунктах 1, 3 і 7, засвідчуються працівником служби у справах дітей, який здійснює приймання до-

кументів.

У разі усиновлення дитини одним із подружжя висновок про стан здоров'я та довідка про наявність чи відсутність судимості подаються кожним з подружжя.

Заява вважається поданою, якщо до неї додані усі зазначені документи. Витребування інших документів у заявників не допускається.

Після подання документів служба у справах дітей протягом 10 днів: перевіряє документи на відповідність вимогам законодавства; проводить бесіду із заявниками, роз'яснює їм права та обов'язки кандидатів в усиновлювачі, усиновлювачів, правові наслідки усиновлення, порядок здійснення контролю за умовами проживання усиновлених дітей; відвідує заявників за місцем їх проживання та складає акт обстеження житлово-побутових умов; розглядає питання про можливість заявників бути усиновлювачами та готує відповідний висновок; у разі позитивного висновку ставить заявників на облік кандидатів в усиновлювачі та видає їм висновок про можливість бути усиновлювачами.

Василь КОРНАК,
начальник служби у справах дітей РДА

У райвідділі внутрішніх справ

Навчалися дільничні інспектори

Робота дільничних інспекторів міліції полягає у спілкуванні з різними людьми як у позитивних, так і негативних ситуаціях, тому кожен працівник зобов'язаний вміти вільно поводити себе у діалозі з громадянами.

З метою підвищення професійності працівників підрозділів громадської безпеки органів внутрішніх справ керівництво УМВС України у Тернопільській області проводить навчання.

Так нещодавно на базі Чортківського районного відділу внутрішніх справ відбулися куштові навчання дільничних інспекторів міліції з удосконалення рівня знань та практичних навичок у роботі. На занят-

тя прибули співробітники Борщівського, Бучацького, Гусятинського та Заліщицького РВ, які прослухали лекцію зі службової підготовки та окремих аспектів діяльності дільничних інспекторів міліції. Окрім цього, піднімалися не менш важливі питання, а саме – дисципліни й законності в діяльності органів та підрозділів внутрішніх справ, сумлінного виконання службових обов'язків, захисту громадян від протиправних посягань. Також розглядали статут, присягу, етичний кодекс та кодекс честі працівника ОВС України.

Микола ГИКАВИЙ,
заступник начальника Чортківського РВ
УМВС України в Тернопільській області

СБУ інформус

За перешкоджання мобілізації доведеться відповідати перед Законом

УСБУ в Тернопільській області викрито протиправну діяльність чотирьох осіб, які перешкоджали законній діяльності Збройних сил України та надавали сприяння жителям регіону у ухиленні від мобілізації.

Зокрема, співробітниками Управління задокументовано факт протиправної відмови керівника одного із підприємств м. Кременець передати у розпорядження військового комісара наявні на балансі організації транспортні засоби. Матеріали про посадовця, які суперечать вимогам Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», передано до МВС.

25 лютого за матеріалами СБУ Кременецьким РВ УМВСУ в Тернопільській області до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено відомості за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 114-1 КК України (перешкоджання законній діяльності Збройних сил України та інших військових формувань в особливий період). Кримінальний кодекс України передбачає покарання за вчинення даного злочину у вигляді позбавлення волі на строк від п'яти до восьми років.

Аналогічний факт ігнорування законних вимог військових комісарів щодо поставки транспортних засобів для потреб Збройних сил України зафіксовано співробітниками УСБУ і у Чортківському районі. Зокрема, керівник одного із сільськогосподарських підприємств Чортківщини не виконав зведеного наряд на поставку автомобільної техніки, чим порушив ст. 21 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію». 27 лютого прокуратурою Чортківського району за даним фактом розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 114-1 Кримінального кодексу України.

Співробітники Служби безпеки України викрили два факти службового підроблення, вчинення посадовцями задля протиправного сприяння громадянам у ухиленні від мобілізації.

Голова однієї із сільських рад Борщівського району видав своєму родичеві довідку про склад сім'ї, з внесеними до неї завідомо неправдивими відомостями. Сфальшовану довідку було надано в органи соціального захисту населення для

оформлення документів по догляду за особою похилого віку, що надавало б призвонку право на відстрочку від призову на військову службу. Підробку було виявлено правоохоронцями. Інформацію щодо протиправної діяльності сільського голови співробітники СБУ передали за підслідністю в органи МВСУ.

18 лютого за фактом службового підроблення (ч. 1 ст. 366 Кримінального кодексу України) Борщівським РВ УМВСУ в Тернопільській області розпочато кримінальне провадження. За скоєння такого правопорушення передбачено покарання у вигляді штрафу до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до трьох років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

26 лютого ц. р. за матеріалами СБУ Збаразьким РВ УМВСУ до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено відомості за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 366 Кримінального кодексу України стосовно голови однієї із сільських рад, котрий надав у військкомат довідку із недостовірними відомостями щодо перебування його односельця за кордоном. Тривають слідчі дії.

Управлінням Служби безпеки України спільно з органами МВСУ та прокуратури і надалі вживатимуться заходи із забезпечення обороноздатності нашої держави та захисту інтересів національної безпеки у військовій сфері. Ми закликаємо громадян бути свідомими та належним чином виконувати положення Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», а також просимо повідомляти правоохоронців про подібні факти протиправної діяльності за телефонами: (0352) 52-90-00 або 102.

**Сектор зв'язків зі ЗМІ та громадськістю
УСБУ в Тернопільській області**

Радить лікар

Катаракта: поки операція під питанням

Що таке катаракта? Наше око схоже на фотоапарат.

У фотоапараті світло проходить через об'єктив та фокусується на фотоплівці. В очі роль об'єктива виконує кришталик. Він являє собою безбарвну прозору лінзу діаметром трохи менше 1 см. Коли кришталик працює нормально, ми чітко бачимо оточуючі предмети. Через різні причини кришталик може частково або повністю помутніти. Це захворювання називається катарактою.

У наш час катаракта є головною причиною зворотної сліпоті. В нашій країні більше половини людей старших за 60 років мають ті чи інші прояви катаракти. Найбільш часто вона виникає внаслідок природних вікових змін в кришталіку ока. Крім того, катаракта може бути вторинною, викликаною якимись іншими захворюваннями: наприклад, цукровий діабет, травма ока, радіація і т. ін.

При катаракті лише частина світлових променів потрапляє всередину ока, тому хворий відмічає погіршення зору: обриси предметів сприймаються нечітко та розмиті, в той час окуляри чи контактні лінзи не дають бажаного результату.

У всіх випадках погіршення зору потрібно проконсультуватися з лікарем-офтальмологом. Воно може бути симптомом багатьох захворювань і тільки спеціаліст спроможний визначити причину та призначити правильне лікування.

Чи потрібно лікувати катаракту? Так, потрібно. Катаракта є хронічним захворюванням, що прогресує. Зір може погіршуватися з різною швидкістю, але в

більшості випадків без лікування хвороба швидко приводить до повного помутніння кришталіка та втрати зору.

Існує два основних методи лікування катаракти: використання лікарських засобів та хірургічна операція. Кожен з цих методів має свої переваги та недоліки. Рішення про вибір методу лікування приймається лікарем щодо кожного пацієнта індивідуально.

У чому полягає хірургічне лікування катаракти? Існує багато різновидів хірургічних операцій, але принципово всі вони зводяться до видалення помутнілого кришталіка. У більшості випадків він замінюється штучним кришталіком. Якщо операція проводиться за сучасною технологією, з використанням якісного обладнання та матеріалів, то її ефективність може бути дуже високою: можливе майже повне відновлення зору.

Софія ГУРСЬКА,
лікар-окуліст

Звіт про виконання загального фонду районного бюджету за 2014 рік

тис. грн.

Table with columns: Код, Видатки бюджету за функціональною структурою, Видатки загального фонду (Затверджено по бюджету на 2014 рік з урахуванням змін, Виконано за 12 місяців 2014 року, Поточні (код 2000), З них оплата праці (код 2110), Оплата комунальних послуг та енергоносіїв (код 2270), Капітальні (код 3000), Виконано за 2013 рік, Видатки спеціального фонду (Затверджено по бюджету на 2014 рік з урахуванням змін, Виконано за 12 місяців 2014 року, Поточні (код 2000), З них оплата праці (код 2110), Оплата комунальних послуг та енергоносіїв (код 2270), Капітальні (код 3000)), Виконано за 2013 рік, Виконано за 12 місяців 2014 року, Виконано за 2013 рік.

Керуюча справами районної ради

Т.ЯБЛОНЬ

ОДПІ інформує

Укладаєте трудовий договір з працівником – повідомте територіальний орган ДФС

Відповідно до нової редакції ст. 24 Кодексу законів про працю України (далі – Кодекс) визначено, що працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, і повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Дані зміни визначені Законом України від 28 грудня 2014 року за № 77-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці», яким внесено зміни до Кодексу законів про працю України.

Враховуючи викладене, до прийняття відповідного порядку Кабінетом Міністрів України рекомендуємо роботодавцям повідомляти територіальні органи ДФС у Тернопільській області про укладені трудові договори чи прийняття на роботу працівників шляхом надання листа у довільній формі з копіями трудових договорів, наказів, розпоряджень власника тощо.

Відповідно до вимог ст. 191 Податкового кодексу функція реєстрації трудових договорів територіальними органами ДФС не передбачена.

Крім цього, вищезгаданим Законом вилучено ст. 241 Кодексу щодо обов'язку державної служби зайнятості здійснювати реєстрацію трудових договорів, укладених між працівником та фізичною особою.

Додатково повідомляємо, що ст. 265 Кодексу передбачена відповідальність за порушення законодавства про працю. Зокрема, юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі порушення законодавства про працю.

Зазначені штрафи накладаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Сектор комунікацій Чортківської ОДПІ

До уваги пасажирів!

ТОВ «Чортківське АТП 16142» з 6 березня 2015 року вводить нові ставки тарифу (грн./пас. км) на проїзд в міжміському, міжобласному сполученні – 0,41 грн. У ставку тарифу не включено податок на додану вартість та страховий збір.

Подяка

О, вчителі! Невже ви не втомилась У юні душі сіяти зерно? Для цього і на світі ви з'явилися, Щоб в дітях буйно проросло воно. О, вчителі! У слів не підібрати Епітетів, метафор, порівнянь, Щоб вдячності рядочки проказати За те, що щедро віддаєте нам. О, вчителі! Прекрасного ви гідні, Бо вибрали в житті свою мету І нині скажемо ми вам – спасибі, рідні, За місію подвижницьку, святу. Слова вдячності вносимо прекрасному колективу Чортківського державного медичного коледжу, очолюваного заслуженим лікарем України, директором Любомиром Степановичем Біликом за роки, пройдені у цьому навчальному закладі нашими силами. А пройшло вже 10 і 5 літ. Роки летять, як бистрі коні, Здоров'я вам. З повагою – сім'я Липових

Подяка

Чортківська районна спілка учасників Афганської війни уклібно висловлює сердечну вдячність директору ПАП «Дзвін» (с. Звиняч) В.С.Градовому та директору ПАП «Паросток» (с. Шманьківці) Є.М.Шкабару за надану вагому допомогу та підтримку. Нехай Всевишній примножує добро навколо вас, винагороджує міцним здоров'ям і благополуччям.

ПРОДАЄТЬСЯ квартира

2-кімнатна квартира у смт Заводське по вул. Паркової, в хорошому стані, площею 50 кв. м. Є лічильники на воду, газ, індивідуальне імпортне опалення, меблі: стінка для зали, спальня, крісла, килими. Усе в хорошому стані і за доступною ціною. Цегляний гараж. Тел.: 2-46-20; 096-386-87-96.

Вважати недійсними

пенсійне посвідчення серії Г за № 100406, видане 15 квітня 2004 р. УСЗН Чортківської РДА на ім'я: ГАРБЕРА Євгенія Миколаївна.

пенсійне посвідчення серії Г за № 830120, видане 29 лютого 2004 р. УСЗН Чортківської РДА на ім'я: ВІВЧАРІК Дарія Романівна.

посвідчення члена сім'ї загиблого серії Г за № 320023, видане 29 лютого 2004 р. УСЗН Чортківської РДА на ім'я: БАРТКО Єва Василівна.

Колектив Ридодубівської ЗОШ І – ІІ ступенів висловлює щире співчуття директору школи Ганні Збіхивні Підперигорі з приводу смерті її батька. Розділяємо біль непоправної втрати і співчуваємо Вам у великому горі. Нехай Божа благодать огорне його душу.

2 березня відсвяткувала свій День народження улюблена донечка
Христинка ПРИСУНЬКО.

Як хочеться подарувати Тобі долю
І прихилить до Тебе білий світ,
Щоб в щасті Ти жила завжди
без болю Багато довгих
і яскравих літ. Благополуччя
Тобі зичим і удачі,
Здорова будь, красива, мов весна,
І щоб в любові не пізнала нестачі,
Бо Богом раз дарується вона.
Нехай Господь Тебе боронить
Від невзаємності і зла,
Нехай дитяча безтурботність
Не сходить із Твого чола.
Нехай ніколи не міліє
Душі бездонне джерело.
Хай в ньому родяться надії
І множиться любов й тепло.
Хай певні будуть Твої кроки,
А небо завжди голубе,
Тобі, Христинко, многа років –
Із Днем народження Тебе.

З любов'ю – тато,
бабуся, дідусь
та вся родина.

Вітаємо з 75-річчям,
яке вона святкуватиме 7 березня
дорогу дружину, турботливу маму,
бабусю

Галину Володимирівну КОЛОДІЙ
з Чорткова.

Матусю рідненька,
бабусенько мила,
Вас щиро вітає
вся наша родина.
Спасибі Вам, мамо,
за ласку й тепло,
За Вашу безмежну
любов, добро.
Нехай не болять
Вас натруджені руки,
Хай радість приносять
Вам діти й онуки.

Спасибі Вам, мамо,
що Ви нас зростили,
Спасибі велике, що розуму вчили.
Живіть ще нам, мамо, довго на світі –
Бо поки є мама, доти ми діти.
Ми дякуємо Богу, що Ви у нас є.
Хай силу й здоров'я Господь Вам дає.

З любов'ю і повагою –
чоловік, діти з сім'ями,
онуки.

Широкосеречно вітаємо з ювілеєм
Надію Павлівну КИНДЗЕРСЬКУ
зі с. Коцюбинчики.

Зорить чудова
Твоя дата,
В цей день – Твій
невеликий ювілей.
У дім уже заходить
свято
З вітанням рідних
і гостей.
Тебе з нагоди ювілею
Ми віншуем, як лілею,
І здоров'я ще міцного,

Ще й всяких благ до нього
Зичимо, аби й надалі
Разом ми з Тобою працювали.
Хай здійсняться сподівання,
А в душі горить кохання.
І щоб любий чоловік
На руках носив весь вік.
В житті нехай все буде, як потрібно:
Любов, здоров'я, щастя, дружба
Та вічно нестаріюча душа.
Смійся більше і ніколи не сумуй.
Хай збудеться все, що іще не збулося,
Хай руки ніколи спочинку не знають,
Хай легко, мов крила, внучат пригортають.
Хай серце ще довго тріпоче у грудях,
Живи до ста років на поміч всім людям.
Ласки – від Бога, від людей – добра
На многії і благії, щасливі літа.

З повагою – колеги
по роботі с. Босири.

Щиро вітаємо з ювілеєм дорого
доньку, кохану дружину, люблячу маму,
бабусю, дорогу невістку
Надію Павлівну КИНДЗЕРСЬКУ
зі с. Коцюбинчики.

Ми Вас, рідненька,
раді привітати
У ці весняні
гарні дні,
Бо Ви для нас –
й дружина,
і бабуся, й мати,
І кращої немає
на землі.
Ви всю свою ласку
і тепло

Відаєте онукам і дітям.
Хоч нелегко Вам часто було,
Та усіх Ви зуміли зіграти.
Щоб Ви ще онукам весілля справляли,
Щоб доля для Вас усміхалась весь час,
Щоб довго здоров'я міцне ще мали –
Ми молимо Бога за Вас.

З найкращими побажан-
нями – мама, чоловік, діти,
онуки, мама Марія.

Вербовими котиками намалював
примхливий березень золотий ювілей
для доброї людини, гарної жінки
та сумлінного працівника
відділку «Босирівський»
Надії Павлівни КИНДЗЕРСЬКОЇ.

Нехай рікою
щастя плеться,
В родині гарно
все ведеється,
І серце хай не знає
болю
На довгий вік і світлу
долю.
А ще любові щиро
зичим,
Тепла, здоров'я,
доброти

І літ щасливих до сторіччя,
Усіх гараздів від Бога та людей.
З води, з роси на добру сотню літ,
Людського щастя, благ земних багатого.
Все, що більше треба, нехай Господь
Дає із неба на довгу сотню літ.

З повагою – колектив
ПАП «Довіра» та паювники
с. Коцюбинчики.

Сьогодні завітав прекрасний ювілей
до найкращої мами, люблячої бабусі
Марії Дмитрівни БАСІЙ
із м. Чортків.

За ніжнеє серце,
за щирі турботи,
За вічне бажання
добра нам усім,
За мудрі поради,
невтомну роботу
Тобі, любя мамо,
низкий наш уклін!
Так будь же,
рідненька, завжди
Ти щаслива,

Ніколи не хмурся, хоч важко Тобі,
Бо Ти у нас, мамо, на світі єдина.
Ми дякуємо Богу, що Ти у нас є,
Хай силу й здоров'я Тобі Він дає.

З любов'ю і повагою –
донька Таня, невістка
Оксана і внуки Сашко
та Ярослав.

8 березня святкуватиме своє 75-річчя
Людмила Федорівна ОБЧАР
із м. Чортків.

Ваш ювілей не тільки Ваше свято,
Радіють з Вами друзі, рідні теж.
І ми бажаємо щастя теж багато,
Щоб у душі воно не знало меж.
Нехай життя здається добрим дивом
І плідні будуть справи та шляхи.
Нехай живеться легко і щасливо,
Благословенні будьте Богом та людьми.
Хай сили небесні Вас бережуть,
А Ангели радість на крилах несуть.
Матінка Божа, Цариця Свята,
Дарує щасливі і многі літа.

З повагою і любов'ю –
доньки Оксана та Ірина, зяті,
внуки, правнуки.

У цей прекрасний тихий день, коли
весна починає ніжну пісню, 7 березня
своє 5-річчя святкує дороженький
синочок, любий внучок
Олесь ХЛОПЕЦЬКИЙ
із с. Колиндяни.

З нагоди цього свята
хочемо ми побажати –
Щоб Олесь наш
був слухняний
і бадьорий, і рум'яний,
Щоб науку добре
знав і багатирем
щоб став,
Щоб здоровий був
і добрий, справедливий
і хоробрий,

Щоб від неба мудрість мав,
Бог здоров'я дарував.

Ангел-Хоронитель щоб оберігав,
Ісус Христос добру долю дав.
Матір Божа – ласку, щастя по зав'язку –
Хор Ангеліків співав і дитячко прославляв
На многії і благії літа.

З любов'ю – тато Сергій,
мама Оксана, дідусь і бабуся
із с. Колиндяни.

Знай наших!

Зірковий крок чортківчан

Нещодавно у Хмельницькому відбувся II Всеукраїнський конкурс-фестиваль мистецтв
«Зірковий крок-2015», участь у якому в різних номінаціях взяли і юні чортківчани.

Так, у номінації «Інструментальна творчість» під першим номером виступав Володимир Устинов, виконавши твір «Море, море, море» (клас викладача Ірини Станкевич). У номінації «Театральна творчість» були представлені сестри Сабіна Шпаковська з «Думкою» Т.Г.Шевченка і Христина Шпаковська з Кобзаревим твором «Сонце заходить, гори чорніють».

Уривок з поеми «Княжна» («Село і серце одпочине») представили на осуд журі Вікторія Ленів та Анастасія Панчоха. А Марія Богуславець – «Крила» Ліни Костенко. Вищевказані учні викладача Наталії Ноги.

Клас викладача Галини Чайківської представляв дует читців у складі Вікторії Дмитрик та Наталії Новак, котрі продекламували «Посвяту Сергію Нігояну» у супроводі бандури (концертмейстер Лілія Басіста). Вірш «Мені наснилось» читав читець районного будинку культури ім. К.Рубчакової Назар Бабин.

Крім цього, вихованці Г.Чайківської продемонстрували театральну-хореографічну постановку Євгена Безкоровайного «Мовчить граніт».

Зразковим ансамблем танцю «Галицькі візерунки» (керівник Ольга Дембіцька) було підготовлено номери «Ангели», «Різдвяні забави», а також українську сюїту «Уклін тобі, Україно». Дуетом у складі Валентини Біскут та Олени Хотінської – хореографічну постановку «Останнє побачення». Ансамблем танцю «Барви Галичини» (балетмейстер Анастасія Левінська) було представлено танець «Чортенята».

Усіх нагород для району юні чортківчани здобули: одинадцять перших премій, одну

10 березня святкує своє 80-річчя
дорога мама, бабуся, прабабуся
Дарія Михайлівна ВАСИЛЮК
із м. Чортків.

Бажаємо довго
Тобі ще прожити,
Здоров'я міцного
на довгий вік,
Щоб внуків
встигла одружити
Й благословити
правнуків у світ.
Усе було в житті –
і радості, і біди,
І мед солодкий,
і гіркий полин...

Нехай тепер буде найменше кривди,
А більше гарних і щасливих днів.
Прийми найкращі наші побажання,
Яскравих квітів незабутній цвіт.
Нехай це добре, щире привітання
Звучить ще добру сотню літ.

З любов'ю – донька
Людмила, зять Іван, онуки
Олесь та Тетяна з сім'єю,
правнуки Олег, Оля.

другу, а також гран-прі фестивалю удостоївся дитячий зразковий ансамбль танцю «Галицькі візерунки» за постановку танцю «Різдвяні забави». За батьківські кошти відділом культури, туризму, національностей та релігій райдержадміністрації відправлено учасників на конкурс. Журі Всеукраїнського конкурсу високо оцінило роботу викладацького складу Чортківщини та нагородило його грамотами. За високу роботу нагороджено грамотою II Всеукраїнського конкурсу-фестивалю мистецтв «Зірковий крок-2015» очільницю відділу культури, туризму, національностей та релігій РДА Галину Чайківську.

Батьківський комітет
Заводської школи мистецтв

7-8 березня – о 15-й год.

Чорткове, зустрічай! ЦИРК-ШАПІТО «ГРУЗІЯ»

презентує циркову казку «Золотий вогонь Грузії»
Історія про казкового Коваля

У програмі:

поні, верблюд, лама, голубина феєрія, повітряні гімнасти, "жінка-кішка",
еквілібристи, казковий коваль, вогняне шоу "Art of fire" та багато іншого...

Купол розташований на стадіоні по вул. Кн. В.Великого
Каса знаходиться біля цирку та на ринку

Довідки за тел.: 095-646-66-33, 093-825-40-07

Ціна квитків – 40, 50, 60, 80 грн.

Частина від доходів цирку перераховується
на підтримку української армії

Дітям до 4-х років вхід безкоштовний

За сприяння Штабу національного спротиву –

безкоштовні квитки для дітей учасників АТО
(звертатись за тел. 097-999-66-41).

ПРОГНОЗ
ПОГОДИ
НА ТИЖДЕНЬ

СУБОТА
7 березня

-2 ... +4

НЕДІЛЯ
8 березня

-2 ... +6

ПОНЕДІЛОК
9 березня

-2 ... +6

ВІВТОРОК
10 березня

-1 ... +8

СЕРЕДА
11 березня

+1 ... +8

ЧЕТВЕР
12 березня

+1 ... +7

П'ЯТНИЦЯ
13 березня

0 ... +7